

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, JANUARY – SAUSIO 15, 2015 • Vol. CVI Nr. 6 Kaina 1.50 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-14-15

Sausio 13-oji – viena tamsiausių ir viena didingiausių dienų

Vėliavos pakėlimo iškilmės prie LR Seimo rūmų.

Dainiaus Labučio nuotr.

Antradienio vidurdienį Nepriklausomybės aikštėje prie Seimo iškilmingai pakeltos Lietuvos valstybės vėliavos. Iškilmėse, skirtose Laisvės gynėjų dienos 24-osioms metinėms paminėti, dalyvavo Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė, premjeras Algirdas Butkevičius, Seimo ir Vyriausybės nariai, Nepriklausomybės Akto signatarai, Lietuvos kariuomenės vadovybė, užsienio šalių diplomatinio korpuso atstovai, visuomeninių organizacijų atstovai, sostinės svečiai ir vilniečiai.

Susirinkę tylos minute pagerbė visų žuvusiųjų už Lietuvos Laisvę ir Nepriklausomybę atminimą. Nepriklausomybės aikštėje nuaidėjo trys pagarbos salvės, kurias atliko Lietuvos kariuomenės Garbės sargybos kuopos kariai. – 2 psl.

Prof. V. Landsbergis (k.) ir Laisvės premijos laureatas A. Michnik

G. Savickio nuotr.

ŠIAME NUMERYJE:

Šv. Andriejaus parapijos
90-metis – 4 psl.

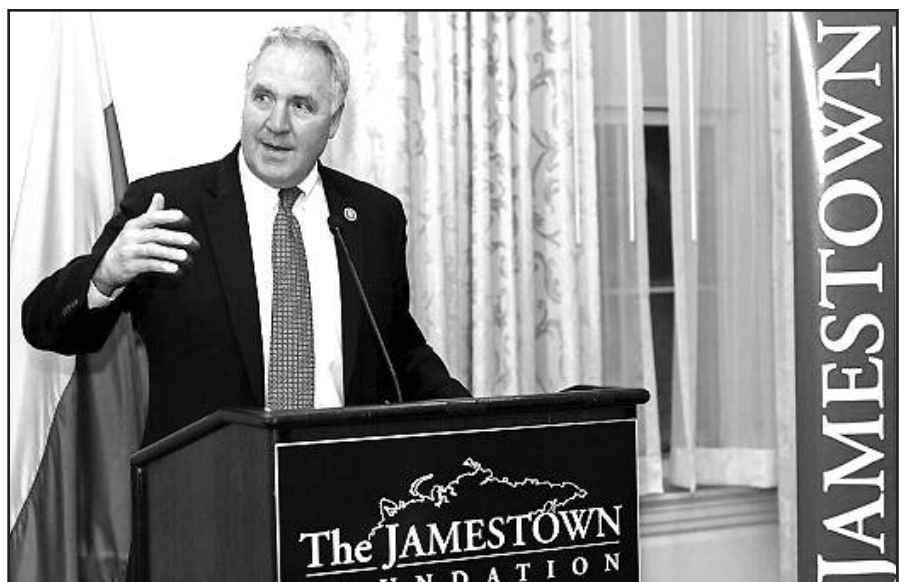
Iš kelionės sugrįžus – 10 psl.

Laisvės gynėjų dienos minėjimas Washingtone

Sausio 13-ąją minint Laisvės gynėjų dieną Washingtone prestižiniame University Club įvyko dokumentinio filmo „Nematomas frontas“ premjera. Lietuvos Respublikos ambasada filmo peržiūrą ir Sausio 13-osios minėjimą surengė bendradarbiaujant su The Jamestown Foundation.

Itin gausiai susirinkusius JAV politikus, Washingtone reziduojančius diplomatus, lietuvių bendruomenės ir visuomeninių organizacijų atstovus (iš viso – daugiau nei 200 svečių) pasveikino bei pokario kovotojų ir Sausio 13-osios Laisvės gynėjų atminimą pagerbė JAV kongreso narys John M. Shimkus, profesorius Paul Goble, The Jamestown Foundation prezidentas Glen E. Howard, ambasadorius Žygmantas Pavilionis ir filmo režisierius Jonas Ohman.

Renginį pradėjęs ambasadorius Ž. Pavilionis susirinkusiems perdavė profesoriaus Vytauto Landsbergio žodžius: „Džiaugiuosi, kad šiandien net keli šimtai Washingtono kovotojų už laisvę bendruomenės narių – politikų, diplomatų, žurnalistų, nevyriausybinių organizacijų atstovų – su-

J. Shimkus: „Niekas niekada nenumalšins lietuvių laisvės troškimo“ Ludo Segers nuotr.

sirinko paminėti Lietuvos Laisvės gynėjų dieną. Tai rodo, kad visada buvome, esame ir būsim kovų už laisvę priešakyje, kad mūsų laisvės kovas pasaulis vertina tiek dėl jų sėkmės, tiek dėl noro, kad šiandien šia sėkme pasidalintume su kitais. – 7 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

– 1923 m. sausio 15 d. Klaipėdos miestas bei kraštas prijungti prie Lietuvos –

Prisimenant didvyriškus ir tragiškus Sausio 13 d. įvykius, noriu pasidžiaugti padidėjusiu rūpesčiu Lietuvos gynybai. Mano dėmesį atkreipė Lietuvos Respublikos prezidentės Dalios Grybauskaitės aiškūs, į vatą nevynti pasisakymai apie grėsmę, ateinančią iš Vladimiro Putino ir Rusijos. Pripratę dviprasmiškai kalbėti ją kritikavo dėl diplomatijos stokos – o kas bus, jeigu Putinas išsižeis? Tuo pačiu jos pareiškimas ją iškėlė į herojes Rusijos terorizuojamoje Ukrainoje.

Prie jos prisidėjo, gal veikslių nederinant, Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas arkivyskupas Gintaras Grušas. „The Catholic News Service“ 2014 m. gruodžio 16 d. pokalbyje jis teigė, kad Lietuva tampa nauju Rusijos frontu ir Rusija apie tai jau yra paskelbusi. „Vakaruose dar mažai suprantamas tas informacinis ir propagandinis karas, kurį Rusija vedė Ukrainoje prieš pradėdama karinius veiksmus ir kurį veda čia. Jaučiama didelė įtampa ir visi žino, kokia pavojinga tapo padėtis“, – sakė jis.

Gruodžio 9 d. „Tėviškės žiburiai“ perspausdino dim. gen. mjr. Jono A. Kronkaičio straipsnį iš Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos leidinio „Varpas“. Jis teigė, kad mūsų piliečiai į galimas grėsmes žiūri atsakingai ir supranta, kad krašto apsauga yra per daug svarbi, kad ją būtų galima palikti vien politikų valiai. Jis džiaugiasi, kad žmonių dėmesys valstybės apsaugai neužgeso. Tuo tarpu Kremliaus tikslai grįžti prie sovietų imperijos geografinių ribų nepasikeitė. Jis buvo ir liko šalininkas nuostatos, kad mes patys esame atsakingi už savo krašto apsaugą, o narystė NATO suteikia mums kur kas didesnę galimybę apsiginti. Taigi, kariuomenė privalo turėti gerai parengtus karininkus bei kareivius, tinkamai organizuotus į kovinius vienetus.

Buvusio LR kariuomenės vado gen. Jono Kronkaičio teigimu, valstybė negali išlaikyti didelės ir gerai apginkluotos kariuomenės. Ją privalo papildyti jau parengti ir į atsargą išėję kariai. Juos reikėtų organizuoti į rezervu karinius vienetus, šaukiamus

Teigiamas dėmesys Lietuvos gynybai

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

pratyboms, karinių įgūdžių tobulinimui. Šauktiniai sudaro aktyvios kariuomenės vienetus ir tampa šaltiniu, papildančiu rezervu pajėgas. Pavyzdys – Suomija, kuri savo apsaugą grindžia tuo, kad visi fiziškai pajėgūs vyrai būtų pasirengę ginti savo kraštą. Tai daroma per privalomąją karinę tarnybą ir organizuotą karių rezervą. Generalas yra įsitikinęs, kad Lietuvoje privalo būti karinė tarnyba yra naujinga ir visuomenei, ir pačiam asmeniui. „Tai geriausias jaunosios kartos ugdymo būdas, reikalaujantis mažiausiai resursų ir leidžiantis per trumpiausią laiką parengti Lietuvos kariuomenę“, – aiškino jis.

O ką galvoja dabartinis Lietuvos kariuomenės vadas gen. mjr. Jonas Vytautas Žukas? Jo manymu („Dirva“, 2014 m. gruodžio 30 d.) vis daugiau žmonių domisi šalies gynybos klausimais, susitarta dėl krašto apsaugos finansavimo didinimo, patriotiškai nusiteikę žmonės vis daugiau svarsto, kaip galėtų prisidėti prie šalies gynybos taikos metu ir vykstant informaciniam karui, kaip gintų šalį ginkluotos agresijos atveju. Jis pažymi, kad gynybos nereikėtų suprasti vien kaip veiksmų su ginklu rankose.

Lietuvos kariuomenės vadas pabrėžia informacinės kovos svarbą. Jis teigia, kad nuo tos kovos priklausys karių moralė, visuomenės nusiteikimas, tarptautinės bendruomenės, sąjungininkų bei partnerių palaikymas ir parama. Tokio tipo kovoje gali ir yra kviečiamas dalyvauti kiekvienas Lietuvos pilietis. „Patikėkite, Lietuvos kariuomenė žino, kaip kariniai vienetai veiks ginkluotojo šalies užpuolimo atveju. Vaidmuo yra numatytas ir kitiems ginkluotojo pasipriešinimo dalyviams“, – sako gen. mjr. J.

V. Žukas.

Pasak jo, esant ginkluotam užpuolimui, kai kyla grėsmė valstybės nepriklausomybei ar teritorijos vientisumui, šalyje per žiniasklaidos priemones bus skelbiama dalinė ar visuotinė mobilizacija, bus nurodoma, kokios priemonės turi būti vykdomos, ko nereiktų daryti.

Jis kreipiasi ir į Lietuvos piliečius, gyvenančius užsienyje: „Paskelbus mobilizaciją, užsienyje gyvenantiems Lietuvos piliečiams galios ta pati tvarka ir atsakomybė, kaip ir gyvenantiems Lietuvoje. (...) Jei laikote save neabejingais dėl savo krašto saugumo, nusiteikusiai patriotiškai, pilietiška, nors ir nesate kariai, karinės agresijos laukti sudėjęs rankas nevalia. Jei esate mobilizacinio amžiaus (18–55 metų) ir turite Lietuvos Respublikos pilietybę, ginkluotajai šalies gynybai rekomenduoju ruoštis jau dabar – taikos metu.“

Gen. Žukas gražiai ir pagarbiai mini Lietuvos Šaulių sąjungą. Jis primena, kad ne jaunesni kaip 11 metų Lietuvos piliečiai gali telktis į Lietuvos Šaulių sąjungos gretas ir taip tapti aktyviojo mobilizacinio rezervu nariais. Šioje savanoriškoje ir sukrintoje sąjungoje sudaromos galimybės įgyti karybos žinių ir įvairiais būdais prisidėti prie valstybės saugumo užtikrinimo, šviesti visuomenę valstybės gynybos klausimais, dalyvauti informacinės gynybos veikloje, vykdyti pilietinį ir patriotinį ugdymą.

Gal prieš gerą pusmetį netikėtai gavau vieną „Trimito“ žurnalo numerį ir juo susižavėjau. Ten tikrai alsavo gyva, patriotiška, jaunatviška dvasia. Dabar šis Šaulių sąjungos žurnalas skelbia konkursą tema – „Mano nematomas frontas“. Visi kviečiami rašyti apie nematomąjį frontą, kuriame teko kautis, nebūtinai tikrais ginklais. „Juk mokslas, pareigos vykdymas, doras darbas, pagarba kitam, draugiškumas ir t. t. – taip pat kartais tampa frontu“, – rašoma pranešime apie konkursą. Kvietimo pabaigoje sūkis: – „Stipri Šaulių sąjunga – saugi valstybė!“ visus turi suvienyti.

Petras Vaitiekūnas: „Aš turiu viziją..“

...Noriu tarti keletą žodžių, žodžių iš širdies, apie laisvę. Prieš 25 metus prasidėjęs Lietuvos laisvės žygis iš karto pareikalavo aukų ir ši diena – Sausio 13-oji, man visą laiką buvo daugiau atminimo diena, diena, galbūt turinti daugiau pergalės atspalvio, šventinio atspalvio. Vis dėlto priešas pasitraukė, mes nugalėjome! Šiandien šita diena man įgauna naujų atspalvių ir tą naują atspalvį aš pavadinu galbūt priminimo atspalviu. Ši diena man primena ...tai, kad už laisvę kovojama kasdien, kad kartas nuo karto už laisvę mokama krauju... Kad laisvė nėra dovanojama, laisvė ne diplomatas, ne pažymėjimas. Jeigu laisvė yra dovanojama, tai ji yra nevertinama, ji yra laikina, trumpalaikė, praeinantis dalykas. Kai aš sakau, kad už laisvę kovojama kasdien, galima sakyti, ne kovojama, bet dirbama kasdien, ta laisvė įgyja labai konkrečius pavadinimus, bruožus, ją galima pačiuoipinėti. Ir energetinės nepriklausomybės laivas stovintis Klaipėdoje – mūsų laisvė. Tai ir Būtingės terminalas, tai ir 44 proc. dabar Lietuvos centralizuotos šilumos gaminamos iš atsinaujinančių šaltinių, tai ir mūsų narystė Europos Sąjungoje, tai mūsų narystė NATO, tai mūsų euras, kuris nuo sausio 1 d. pradėjo funkcionuoti Lietuvoje. Visa tai galima pačiuoipinėti. Tai yra mūsų laisvės išraiškos. Mes sukūrėme Europą Lietuvoje. Mes priklausome Europos civilizacijai. ...Tai reiškia, kad mes tikime, kad žmogus iš prigimties yra geras, o jeigu žmogus yra geras, jis gali būti laisvas. Jam galima duoti laisvę. Laisvas žmogus pataisys savo klaidas. Ištaisys jas ir eis to-

Petras Vaitiekūnas

G. Savickio nuotr.

liau. Deja, su šita civilizacijos koncepcija, su šita civilizacija yra daug nesutinkančių. Kodėl nesutinkančių? Kodėl tie šimtai milijonų Rytuose nesutinka su šituo, nori užgesinti tą laisvę ir atnešti kitą savo supratimą apie pasaulį ir gyvenimą. Visų pirma – skurdas. Skurdas ir tamsumas. Tai propagandistinė smarvė, kuri persmelkusi jų televizorius, jų laikraščius, jų radiją. Jie yra apnuodyti propagandinio melo. Tai fundamentalios nesėkmės ženklas, kuris persekioja tą šalį nuo pat pradžios. Nesugebėjimas sukurti sėkmės istorijos, kokią sugebėjo sukurti Lietuva ir tuo „pažemino“ kai kuriuos kaimynus. Tai galų gale šiukšlyno ekonomika, šiukšlyno finansai toje šalyje. Ir tas žodis „šiukšlynas“ nėra metafora, tai yra tikslus ekonominis finansinis terminas. Jų reitingai yra šiukšlyno lygio. Ir rusai tai mato. Galima būtų daug kalbėti apie tai, kodėl jie taip elgiasi ir kas bus toliau. Tai įdomu, tačiau beprasmiška.

Beprasmiška todėl, kad tai yra tam tikra proto mankšta, kuri šiandien ne daug turi prasmės. O kas yra prasminga? Mano nuomone, prasmingi galbūt yra du dalykai: kaip stabdoma prezidento V. Putino politiką? Antras – kaip šiandien padedame Ukrainai? Ukraina, kuri kovoja, šiandien pakilo į kovą už savo laisvę, už savo pasirinkimą, už teisę priklausyti Europai. Aš lenkiu savo galvą prieš savo draugą ukrainietį Jevhen Dykyj, kuris šiandien yra kartu su mumis, kuris yra ir Maidano kovotojas, ir dabar antiteroristinės operacijos kovotojas, kuris buvo tuo metu sužeistas Donbase ir kuris prieš 24 metus gynė mūsų laisvę čia, tuometinėje Aukščiausiojoje Taryboje – Atkuriamajame Seime.

...Tačiau noriu pabrėžti, kad ne vienas rusas nėra mūsų priešas tol, kol jie neperžengė mūsų sienos, kol jie neperžengė Europos Sąjungos valstybių sienų, kol neperžengė NATO sienos, tol kol rusas neperžengė su ginklu rankoje

mūsų draugų sienos. Tačiau mums priešas yra Prezidento V. Putino vykdoma politika, nes ji griaua pasaulio tvarką, griaua ...jėga, karine jėga, griaua tarptautinę teisę, ...naikina sutartis, kurios buvo pasirašytos ir Tarybos Sąjungos, ir Rusijos, ...naikina šalių išsipareigojimus, duotus vieni kitiems, laikytis tam tikros tvarkos, naikina egzistuojančias sienas, keičia jas jėga, pamina nepriklausomybės ir suvereniteto faktus. Todėl ta politika yra priešiška bet kokios civilizacijos vertybėms.

...Tačiau aš vis tiek turiu viltį, aš turiu viziją, kad ir kaip galbūt neįtikimai skambėtų, kaip kokiais ...1943 m. pasakytų kas nors žodžius, kad jisai mato Vokietiją Europos civilizacijos pagrindine dalimi, pagrindine sudegama europietiškos civilizacijos dalimi. Tai skambėtų neįtikimai, bet šiandien tai yra faktas. Todėl aš irgi ateityje matau Rusiją Europos ir Vakarų civilizacijos dalimi. Aš matau, kad artėja tas laikas, kai iš šios tribūnos ...nuskambės oficialus Rusijos atsiprašymas už Lietuvos sovietinę okupaciją. Neabejoju tuo.

Baigdamas savo kalbą aš kreipiuosi į laisvos Lietuvos laisvus piliečius. Kreipiuosi į Lietuvos piliečius – krikščionis, musulmonus, visų kitų religijų atstovus, kreipiuosi į lietuvius, lenkus, rusus, baltarusius, ukrainiečius, žydus, totorius, latvius, estus ir klausiu jūsų: Lietuvos piliečiai, ar jūs šiandien vėl pasirengę ginti savo laisvę? Esu įsitikinęs, kad taip...

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro ambasadoriaus Petro Vaitiekūno kalba iškilmingame Laisvės gynėjų dienos minėjime Seime sausio 13 dieną (iš stenogramos, sutrumpinta)

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Šv. Andriejaus parapija didžiuojasi ilga lietuvius vienijančia istorija

LINA VAITIEKŪNAITĖ

Lapkričio 30 d., su pirmuoju Advento sekmadieniu prasidėjus naujesiems liturginiams metams, Philadelphijos lietuvių Šv. Andriejaus parapija įžengė ir į naują savo gyvavimo dešimtmetį. Pirmojo Jėzaus pašaukto mokinio Šv. Andriejaus vardu pavadinta bendruomenė, prisimindama pirmuosius į JAV emigravusius ir Philadelphijos apylinkėse apsigyvenusius lietuvius, atšventė savo 90-mečio jubiliejų.

Jubiliejinės šv. Mišios sukviėtė daug žmonių – jose dalyvavo per 500 visų kartų lietuvių: ir pirmosios imigracijos bangos angliakasių palikuonys, ir Antrojo pasaulinio karo pabėgėlių kartos, vadinami „dypukai“, ir atvykę po Lietuvos nepriklausomybės atgavimo „trečiabangiai“. Kartu meldėsi ir šventėje dalyvavo kaimyninės New Jersey Lietuvių Bendruomenės atstovai, daug amerikiečių, kuriems lietuvių susitelkimas, savo istorijos ir tradicijų saugojimas tapo gyvu pavyzdžiu, parodančiu mažos tautos ryžtą ir galimybę išlikti net sunkiausiomis sąlygomis tiek savo tėvynėje, tiek už jos ribų. Philadelphijos lietuvių Šv. Andriejaus parapija šiuo metu yra vienintelė lietuvių parapija Pensilvanijos valstijoje, kurioje kiekvieną sekmadienį šv. Mišios atnašaujamos lietuvių kalba.

Pirmosios šv. Mišios – mokyklos koplyčioje

Šv. Andriejaus parapija buvo įkurta 1924 metais. Philadelphijos arkivyskupo kardinolo Dennis Joseph Dougherty paskyrimu kunigas Juozas J. Čepukaitis tais metais tapo naujos parapijos klebonu ir pradėjo jai vadovauti dar neturint bažnyčios ir klebonijos – tik su arkivyskupijos dokumentu, ant kurio buvo užrašytas parapijos vardas. Taip prieš 90 metų prasidėjo Bažnyčios – tikinčiųjų lietuvių bendrijos narių – steigimas.

Klebono ir parapijiečių sutarimu pirmiausia buvo pradėta rūpintis mokyklos statyba, kuri truko pirmuosius trejus bendruomenės gyvavimo metus. Dar daug metų Šv. Andriejaus parapija šv. Mišioms naudojo mokyklos koplyčia. Naujojoje parapijos bažnyčioje pirmosios šv. Mišios aukotos 1942 m. Didįjį Ketvirtadienį, o 1946 m. nupirktas namas ir šalia bažnyčios esančiai klebonijai.

Kada buvo perkamas dabartinis bažnyčios pastatas, parapijos narių skaičius ėmė mažėti. Apylinkės gyventojai keitėsi sparčiau nei buvo tikėtasi, todėl esant mažam mokinių skaičiui, 1960 m. Šv. Andriejaus parapijinė mokykla buvo uždaryta. 1961 m. į Šv. Andriejaus parapijos mokyklos patalpas perkelta Philadelphijos lituanistinė mokykla.

Su lituanistinės mokyklos perkėlimu Philadelphijos lietuvių gyvenimas taip pat kėlėsi į Šv. Andriejaus parapiją. Todėl jos salėje dažniau buvo organizuojami renginiai, o bažnyčioje susirinkdavo vis daugiau žmonių. Čia atvykdavo ir Delaware bei New Jersey valstijų miestuose gyvenantys lietuviai.

1965 m. Šv. Andriejaus bažnyčia tapo viena pirmųjų lietuviškų parapijų, kurioje pasauliečiui buvo patikėta lietuviškai skaityti žodžio liturgijos skaitinius. Nuo tada sekmadieniais atnašaujamos šv. Mišiose čia visos apeigos atliekamos lietuviškai.

Dar plačiau lietuviškam Philadelphijos judėjimui Šv. Andriejaus parapija duris atvėrė 1966 m., jos klebonu tapus kun. Jurgiui Degučiu. Parapijos narių skaičius nemažėjo, o joje dar dažniau buvo organizuojami įvairių lietuviškų organizacijų susirinkimai, posėdžiai ir choro repeticijos. Čia įsikūrė ir Bendrojo Amerikos lietuvių fondo (BALF) skyriaus centras.

1985 m. Šv. Andriejaus parapijos klebono pareigas perėmė kun. Kajetonas Sakalauskas, kuris toliau tęsė parapijos lietuviškas tradicijas, rėmė V. Krėvės lituanistinę mokyklą bei kitas lietuviškas organizacijas. Ypač daug laiko skyrė lankydamas ligonius ir senelius, kurie nepajėgė patys atvažiuoti į bažnyčią.

Į Šv. Andriejaus parapijos 90-mečio jubiliejų susirinko per 500 žmonių.

Petro Vaškio nuotraukos

Parapija reikalinga visai lietuvių bendruomenei

Tačiau laikas darė savo – mokinių skaičius lituanistinėje mokykloje mažėjo, jaunos šeimos ir vidurinė karta kraustėsi toliau už miesto. 1991 m. susirinkę lietuviai padėkoti Viešpačiui už atgautą Lietuvos nepriklausomybę iš klebono išgirdo žinią, kad dėl sveikatos jis padavė arkivyskupijai prašymą atleisti jį iš klebono pareigų ir išleisti į pensiją. Niekam nebuvo abejonės, kad arkivyskupija, remdamasi Šv. Andriejaus parapijos statistika, žmonių skaičiais ir finansinių metinių pajamų duomenimis, jau buvo pasiruošusi uždaryti parapiją, neturinčią lietu-

vio kunigo.

Parapijos organizacijų vadovų ir aktyvesniųjų narių susitikime jaunų šeimų atstovei Renatai Kučienei pavyko įtikinti arkivyskupijos atstovą, generalinį vikarą prelatą, Thom Hilferty, kad Šv. Andriejaus parapija yra neeilinė parapija, kad ji tikrai yra gyva ir labai reikalinga visai lietuvių bendruomenei. Tuomet parapijos rūpestis buvo tik nuolatinio lietuvių kunigo trūkumas.

Prelatas T. Hilferty, sužavėtas parapijos narių ryžto ir solidarumo, gausios dalyvavimo sekmadienio šv. Mišiose ir kolektyvuose, rekomendavo kardinolui Anthony Joseph Bevilacqua parapijos neuždaryti ir jo vienuolijai, tėvams pauliečiams davus leidimą, pa-

Roma ir Antanas Krušinskai arkivyskupui Charles J. Chaput įteikė specialiai jam Lietuvoje išaustą juostą su jo vardu ir pavarde.

kvietė Tėvą Timotiejų Burkauską, OSP, tapti Šv. Andriejaus parapijos administratoriumi kunigu Petru Burkausku.

Per trumpą laiką, dirbdamas labai sunkiomis sąlygomis, atsisakęs vienuoliško gyvenimo kun. Petras Burkauskas su parapijos komitetu suremontavo kleboniją, bažnyčioje įvedė gerą garso sistemą ir svarbiausia – pagyvino parapijos narių dalyvavimą jos gyvenime. Artėjant 70 metų parapijos jubiliejui, klebonas jos šventoriuje pastatė lietuvišką, liaudies menininko Lietuvoje Algirdo Liepinaičio sukurtą kryžį.

Rūpindamasis Šv. Andriejaus parapijos gyvavimu, kun. Petras Burkauskas atvedė ją ir prie 90-mečio jubiliejaus. Klebonas džiaugiasi, kad per šį laikotarpį parapija rūpinosi tiek jos nariai, tiek Philadelphijos arkivyskupijos vadovybė – tikinčiuosius aplankė kardinolai Anthony Joseph Bevilacqua ir Justin Francis Rigali, arkivyskupas Charles Joseph Chaput, viešėjo išeivijos lietuvių katalikų vyskupas Paulius Antanas Baltakis, OFM ir kiti dvasininkai. „Arkivyskupijos vadovų vizitai tokioje mažoje parapijoje rodo, kad jiems svarbus jos tikinčiųjų gyvenimas – bendri rūpesčiai ir sunkus bei atkaklus darbas juos sprendžiant“, – kalbėjo klebonas P. Burkauskas.

Saugo lietuvių tautos vertybes

Šv. Andriejaus parapijos 90-mečio jubiliejuje dalyvavęs arkivyskupas Charles J. Chaput savo pamoksle taip pat patvirtino, kad lietuviai visomis išgalėmis ir bendradarbiaudami tikrai išlaiko savo parapiją. Susirinkusiems arkivyskupas palinkėjo ir toliau gerbti savo tradicijas, įžengus į Adventą nepasiduoti tik dovanų pirkimo šurmuliui, o ruoštis didžiausiai metų šventei – kūdikėlio Jėzaus gimimui – Šv. Kalėdoms.

Krikščioniškosios brandos parapijos ženklą arkivyskupui parodė septyni jos nariai, kuriems arkivyskupas šventės metu suteikė Sutvirtinimo sakramentą. Daugiau nei 6 mėnesius kiekvieną sekmadienį po šv. Mišių juos ruošė Jonas Duncia, jau daug metų parapijos jaunimui padedantis pasirošti Pirmajai komunjai ir Sutvirtinimo sakramentui.

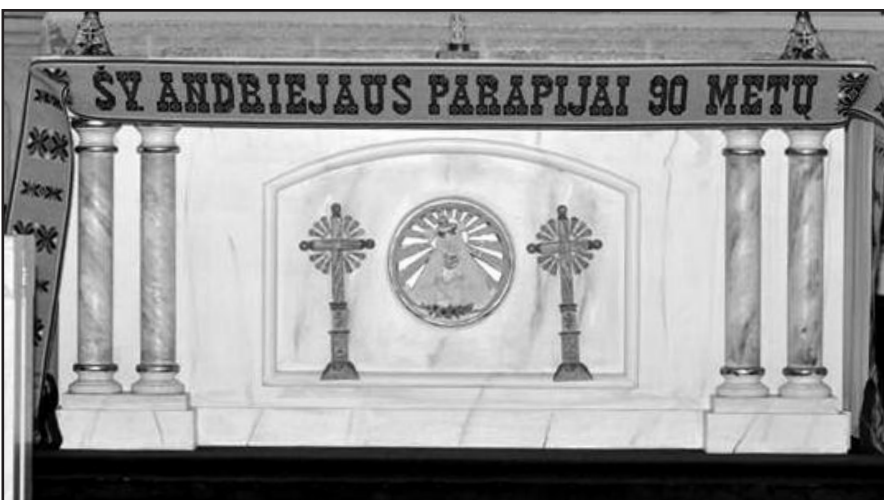
Lietuvių tautiniai motyvai ateityje išliks ir pačioje Šv. Andriejaus bažnyčioje. Šventės metu prie altoriaus buvo pritvirtinta choro dovanota nauja Lietuvoje austa juosta su žodžiais „Šv. Andriejaus parapijai 90“. Prieš tai prie altoriaus buvo prikabinata juosta, skirta 75-ajam parapijos jubiliejui.

Šv. Andriejaus parapijos lietuvių pastangos išlaikyti savo tautos vertybes buvo matomos ir arkivyskupui Charles J. Chaput skirtose dovanose. Philadelphijos arkivyskupijos vadovui Roma ir Antanas Krušinskai užsakė ir iš Lietuvos atvežė išaustą juostą, kurioje buvo įtaustas jo vardas ir pavardė. Medinį, liaudies motyvais išdrožintą pakabinimą juostai įteikė ją padaręs parapijietis Henryk Jozefowski. Aušros Vartų Marijos paveikslą si-dabriniuose rėmuose parapijos vardu įteikė skautų atstovė Danutė Surdėnienė ir rožių puokštę – ateitininkų atstovė Kristina Volertienė. Arkivyskupas buvo sužavėtas ir patvirtino, kad daug parapijų yra aplankęs, bet niekur nėra negavęs tokių reikšmingų ir brangių dovanų.

Jubiliejaus šventėje su arkivyskupu šv. Mišias koncelebravo septyni kunigai: parapijos klebonas kun. Pet-

Jubiliejaus šventėje su arkivyskupu šv. Mišias koncelebravo septyni kunigai.

Altorių papuošė parapijos choro Lietuvoje užsakyta ir dovanota altoriaus juosta, skirta 90-tajam parapijos jubiliejui.

ras Burkauskas, parapijos pirmtakų sūnus kun. Danielius Staniškis, parapijos komiteto kopirmininkės Angelės Puodžiūnienės sūnus kun. Jonas Puodžiūnas, OFM, klebono artimi kolegos kunigai mons. George Majoros ir kun. Paul C. Convey, CO, iš Lenkijos atvykęs kun. Wojciech Przybylski ir ypatingas svečias, Šventą Sostą Washingtone atstovaujantis mons. Rolandas Makrickas (Apaštalinės nunciatūros Washingtone pirmasis sekretorius).

Šventėje negalėjęs dalyvauti Lietuvos Vyskupų Konferencijos delegatas užsienio lietuvių katalikų sielovadai prelatas Edmundas Putrimas parapijiečiams atsiuntė sveikinimą, kuriame apžvelgdamas parapijos istoriją, pabrėžė, kad plytų pastatas tapo „gyvaisiais akmenimis“ ir Tikinčiųjų Ben-

drija, kurioje iki šiol lietuviai buriasi melstis ir garbinti Viešpatį, skelbia ir išgyvena Dievo žodį, švenčia Sakramentus.

„Dabarties kartos žmonėms Jūsų parapija yra gilia prasme bylojantis paminklas. Jūsų ir visos mūsų lietuvių parapijos išeivijoje išlieka centru, į kurį sutelktas dėmesys ir rūpestis, tačiau ne iš sunkios pareigos, bet iš meilės Dievui, tėvynei ir bendruomenei, kurioje gyvenate ir kurioje auga Jūsų vaikai ir vaikaičiai“, – į susirinkusiuosius sveikinimo laišku kreipėsi prelatas E. J. Putrimas.

Šventei ruošėsi iš anksto

Šv. Andriejaus bažnyčios skliautaus švenčiant jubiliejų sudrebino ir Phila-

delphijos lietuvių choras „Laisvė“, kiekvieną sekmadienį giedantis per lietuviškas Mišias šioje bažnyčioje. Šia proga taip pat vargonais grojo kaimyninės parapijos atstovas James Pavlock, talkino kantorė Mary Ann Tancred, chorui pritarė smuikininkė Brigita Kasinskienė, pučiamųjų instrumentų ir būgno garsai.

Chorui vadovaujanti Ilona Babinskienė sakė, kad choras parapijos jubiliejui pradėjo ruoštis iš anksto ir stengėsi, kad programa būtų įdomi ir gerai skambėtų. Todėl ir repeticijos tapo dažnesnės – repetavo penktadienio vakarais ir sekmadieniais prieš ir po šv. Mišių. „Norėdami parodyti, kokios gražios ir melodingos yra mūsų dainos-giesmės, į programą įtraukėme būsimos dainų šventės kūrinį – dainą ‘Tėvyne mūsų’, taip pat ‘Kur giria žaliuoja’ ir originalią lietuvių vargonininko Vido Pinkevičiaus sukurtą giesmę ‘Aušros žvaigždė’, – pasakojo dirigentė.

Šv. Andriejaus parapijos 90-mečio jubiliejaus šventė po šv. Mišių persikėlė į parapijos salę. Visų dalyvių laukė klebono P. Burkausko organizuotos vaisės, parapijos komiteto paruoštas saldumynų stalas, kurio centre buvo lietuviškas šakotis ir tortas su visų Sutvirtinimo sakramentą priėmusių jaunuolių vardais. Vaisių metu grojo kaimo kapela „Varpelis“, vadovaujama „pirmos bangos“ Amerikos lietuvių Lynne Cox.

Jautė dvasinį ir tautinį pakilimą

Bendruomenės nariai rinkosi į parapijos salę kaip ir kiekvieną sekmadienį po šv. Mišių, siekdami pabendrauti prie kavos ir lengvų užkandžių, pabūti kartu. Šv. Andriejaus parapijos 90-mečio šventė jos nariams buvo reikšminga, nes ji subūrė visų kartų Philadelphijos lietuvius. „Visi jautėme pasididžiavimą, kad turime gyvą parapiją su mus aptarnaujančiu lietuvių klebonu. Jautėme ir didelį dvasinį, tautinį pakilimą, pasididžiavimą“, – kalbėjo parapijiečiai ir išreiškė viltį, kad šios šventės nuotaikos uždegs bendruomenei pasiryžimą dažniau lankyti parapiją bei aktyviau prie jos gyvavimo prisidėti. – Parapijai reikia jaunų šeimų gyvo dalyvavimo jos gyvenime. Taip pat reikalinga vidurinė karta su tvirtu finansiniu pagrindu, o vyresnioji karta – su savo dvasinėmis ir lietuviškomis vertybėmis, kurios visų pirma yra tvirtas pagrindas parapijai išlikti.“

ATLANTIC

Express Corp.

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

SIUNTINIAI

LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA, UKRAINA, RUMUNIJA

Siuntinių paėmimas iš namų:

630-774-2136

Asmeninių siuntų tel.:

708-907-3000

Centrinio ofiso adresas:

8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

<p><small>NAUJA</small> Granitex 704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126 Tel: 630-888-1838</p> <p><small>NAUJA</small> Biomed 360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6676</p> <p><small>NAUJA</small> Biomed 2 4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706 Tel: 773-656-2430</p> <p><small>NAUJA</small> Galos Caves 6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634 Tel: 773-283-7701</p> <p><small>NAUJA</small> Extreme Exteriors 3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176 Tel: 847-671-1155</p> <p>Excel Insurance 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700</p> <p>Atlantic Express Chicago 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919</p>	<p>Smilga 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929</p> <p>Lithuanian Plaza 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866</p> <p>Kunigaikščių Užėja 6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622</p> <p>Rūta 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882</p> <p>Always With Flowers 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339</p> <p>Eurus Deli 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290</p> <p>Wonders of Nature 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000</p>
--	--

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Ženklas įvažiuojant į Rako stovyklą.

Nuotraukos iš asmeninio albumo

Kur vyks Tautinė stovykla?

2014 m. lapkričio 15–16 d. Čikagos apylinkėje įvyko net keturi Donato Ramanausko prisistatymai tema „Kur vyks Tautinė stovykla?“ Tuose susirinkimuose dalyvavo per 100 susidomėjusių klausytojų (apie 40 pažadėjo talkininkauti stovyklos paruošime).

Iki š. m. kovo mėn. 1 d. LSS taryba laukia pasiūlymų, kur rengti stovyklavietę Lietuvių skautų sąjungos šimtmečio jubiliejui, kurį švęsime 2018 m. LSS taryba peržiūrės pasiūlymus ir iki

laukojų.

LSS stovyklavietės Kanadoje (Romuvos stovykla), Californijoje (Rambyno stovykla) bei Atlanto rajonas, kuris kasmet stovyklauja BSA stovykloje, taip pat ruošiasi teikti savo pasiūlymus. Tad Čikagos skautams metamas iššūkis – įrodyti, kad Rako stovykla yra geriausia ir tinkamiausia vieta rengti Tautinę jubiliejinę stovyklą.

Kodėl rengti Tautinę stovyklą Rako miškuose? Yra visa eilė priežasčių, pvz.:

- Rako stovykla gali priimti iki 1 000 stovyklautojų (tiek stovyklavo 1968 m.).

- Rako stovykla galima naudoti visą vasarą, o ne tik sezono pabaigoje, kaip daug metų daroma BSA (Amerikos skautų) stovyklavietėse).

- Šioje stovyklavietėje galima įkvėpti daugiau lietuviškos dvasios negu svetimtųjų stovyklavietėse.

- Rako apylinkėje galima išskylauti ir rengti įvairias išvykas, nes Rako miškas yra pačiame Manistee National Forest draustinio pakrastyje, per kurį teką Marquette upė ir veda North Country Trail išskylavimo takai.

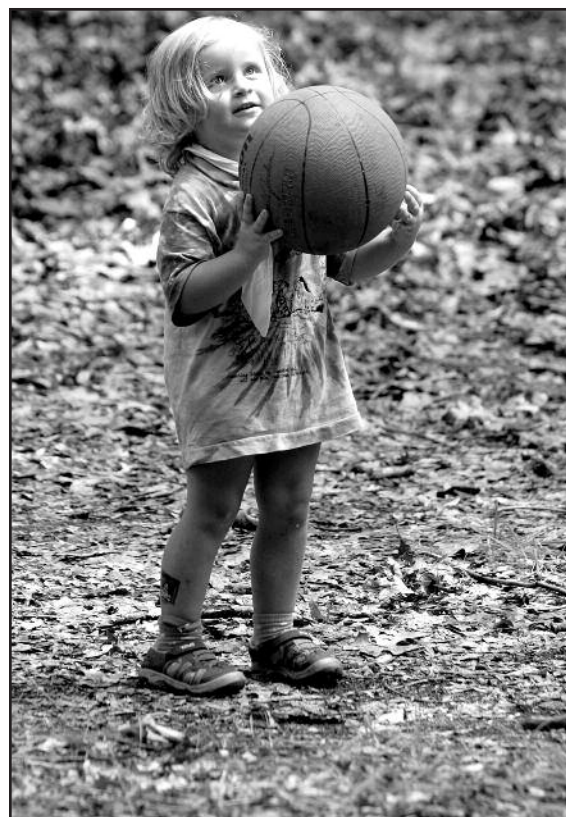
- Už 800 metrų yra Lake Eden ežeras vandens užsiėmimams, o už 15 km – Bass Lake ežeras ir didysis Lake Michigan ežeras, kuriuose galima buriuoti.

- LSS parentų savą stovyklavietę. Daugelis dabartinių pastatų Rake buvo pastatyti dar prieš 1968 m. stovyklą. Nepriklausomai nuo to, ar LSS pasirinko Rako stovyklą ar ne, atėjo laikas kai kuriuos pastatus perstatyti, atnaujinti. Aktyviai ieškome talkininkų ir rėmėjų, kurių dėka būtų galima atlikti pagerinimo darbus. Taip pat reikia išvalyti mišką, jei ateityje tikimės priimti apie 600 stovyklautojų.

Jie norite prisidėti prie „Rakas 2018“ planų, prašome pranešti: Donatas Ramanauskas: donatasramanauskas@rocketmail.com arba tel. 630-715-8755

Vis budžiu!

Brolis Donatas

Rako miškuose gali stovyklauti net ir patys mažiausi.

2015 m. pabaigos nuspręst, kokioje stovyklavietėje rengti Tautinę stovyklą.

Paskutinė Tautinė stovykla vyko Lietuvoje 1938 metais; visos kitos Tautinės stovyklos jau rengtos išėivijoje, naudojant svetimtųjų stovyklavietes. Išimtis – Penktoji Tautinė stovykla (1968 m.), kuri vyko Rako stovyklavietėje, netoli Custer miestelio, Michigano valstijoje (JAV). Čikagos tuntai bei Rako stovyklos administracija yra pasiryžusios po penkiasdešimties metų pertraukos savo miškuose surengti Dešimtąją Tautinę stovyklą. (Priminsime, kad nuo 1953 m. penkmetinės Jubiliejinės stovyklos išėivijoje vyko svetimtųjų stovyklavietėse ir tik 1993 m. Jubiliejinė stovykla vyko Rako miškuose, kurioje stovyklavo per 600 stovyk-

Stovyklaujame su šypsena.

Dėmesio! Dėmesio! Dėmesio!

Pasižymėkite savo kalendoriuje!

Tradicinė Čikagos lietuvių skautų Kaziuko mugė vyks **kovo 1 d., sekmadienį**, Ritos Riškienės salėje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Ši pavasario šventė prasidės šv. Mišiomis 9 val. r. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje. Mugės atidarymas – Ritos Riškienės salėje 10 val. r. Kviečiame lietuvišką visuomenę, jų draugus, šeimos narius atvykti ir paremti šią lietuvišką jaunimo organizaciją.

Kasmet rengiama Kaziuko mugė pritraukia vis naujų prekiautojų. Tad ir šiais metais kviečiame visus, norinčius dalyvauti mugėje su savo darbais (nuo 9 val. r. iki 2 val. p. p.). Prekystalio kaina – 65 dol. Daugiau informacijos suteiks Aušra Petry el. paštu: kmvendors2015@gmail.com arba tel. 708-349-8432

Pranešimas Filisterių skautų sąjungos Čikagos skyriaus nariams

Pranešame, kad išrinkta nauja Filisterių skautų sąjungos Čikagos skyriaus valdyba:

Pirmininkė – **v.s. fil. dr. Vilija Kerelytė**

Sekretorė – **ps.f il Birutė Vilutienė**

Iždininkas – **fil. Leopoldas von Braun**

Renginių vadovė – **v.s. fil. Jūratė Variakojienė**

Korespondentė – **v.s. fil. Aušra Jasaitytė Petry**

Skelbimai – **vyr. sk. vsl. fil. Julia Ozers**

Fotografė/Facebook – **vyr. sk. vsl. fil. Aleksytė Stalionytė**

FSS Čikagos skyriaus veiklos kalendorius

Vasario 8 d., sekmadienį: Pietūs ir paskaita su dr. Jonu Prunskiu. Popietė vyks Ateitininkų namuose Lemonte 12:30 val. p. p.

Vasario 28 d., šeštadienį: Pasiruošimas Kaziuko mugėi. Renkamės 11 val. r. Vydūno fondo patalpose.

Kovo 1 d., sekmadienį: Tradicinė Čikagos lietuvių skautų Kaziuko mugė. Šv. Mišios 9 val. r. Mugės atidarymas Ritos Riškienės salėje 10 val. r.

Balandžio 19 d., sekmadienį: V.s. fil. dr. Vilijos Kerelytės koncertas „Atnešk man dainą!“. Koncertas vyks Lietuvių Fondo salėje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Pradžia – 12:30 val. p. p.

Birželio 13 d., šeštadienį: V.s. fil. dr. Vilijos Kerelytės Gimimo dienos pokylis. Pradžia – 12 val. p. p. Vieta bus pranešta vėliau.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais – atostogos

Rugsėjo 20 d., sekmadienį: Paskaita ir pietūs Ateitininkų namuose Lemonte. Pradžia – 12:30 val. p. p.

Spalio 17 d., šeštadienį: Metinė šventė Ateitininkų namuose Lemonte. Pradžia – 5 val. p. p.

Laukiame visų!

PO DIEVO SPARNU

Amžini piligrimai: Teklė ir Ričardas Kancleriai

RENATA ŽIŪKAITĖ

Jau 27 kartą šiais metais garbaus amžiaus mokytojų iš Trakų šeima išsiruosė į Taize jaunimo žiemos susitikimą Čekijoje, Prahoje. Teklė Kanclerienė sutiko papasakoti, ką jiems su vyru reiškia Taize ir kas juos skatina kasmet žiemą palikti šiltus namus, krautis lagaminus ir keliauti į vis naują Europos miestą.

– Sakykite, kaip Jūs atradote Taize? Kokia buvo jūsų pirmoji patirtis?

– Mokykla, kurioje aš dirbau, draugavo su Lenkijos Kulio katališko universiteto studentais. Aš dėsčiau mokiniams prancūzų kalbą, turėjau savo auklėjamąją klasę. Pas mus atvažiavo studentai iš Lenkijos, pakvietė atvykti į Vroclavą, į tarptautinį susitikimą, kur suvažiuos jaunimas iš viso pasaulio. Bet prašė įforminti dokumentus, o to meto politinėmis aplinkybėmis tai nebuvo taip paprasta. Lietuva dar buvo atskirta nuo viso pasaulio už geležinės uždangos, nes buvo 1988 m. Reikėjo dviejų leidimų – iš Komjaunimo ir Partijos komitetų.

Apie Taize buvau girdėjusi viena ausimi. Pradėjome ruošti. Žinojau, kad tai tikėjimo mokykla. Nepaprastas jaunimo suvažiavimas. Partijos komitete pasakiau, kad kvietė Varšuvos universitetas, ir mums davė leidimą. Susiruošėme 25 vaikai ir 2 mokytojos. Geležinkelio stotyje jaunimo daug, visi linksmi. Mes nežinojome, kur važiuojame, kas mūsų laukia.

Atvažiavome į vakarines pamaldas pavėlavę ir pataikėme kaip tik tą akimirka, kai visi nutyla, meldžiasi tyloje. Vaikai, išaugę sovietinėje sistemoje nebuvo matę nieko panašaus – kad tiek daug jaunimo vienoje vietoje taip melstųsi... Jie visi kaip vienas suklupo ant kelių, nes pirmą kartą gyvenime pajuto Dievą.

– Ar per tą pirmąjį Taize susitikimą pajutote Lenkijos žmonių svetingumą?

– Taip. Mus visus priėmė šeimos, jautėms priimti nepaprastai svetingai. Pavyzdžiui, mes patekome pas vieną moteriškę kaimę už Vroclavo Olesnicoje, tai ta moteriškė dėl mūsų dviejų paskerdė kiaulę, mus sočiai maitindavo rytą ir vakarą. Ji gyveno tik su sūnumi, kuris patarnaudavo bažnyčioje.

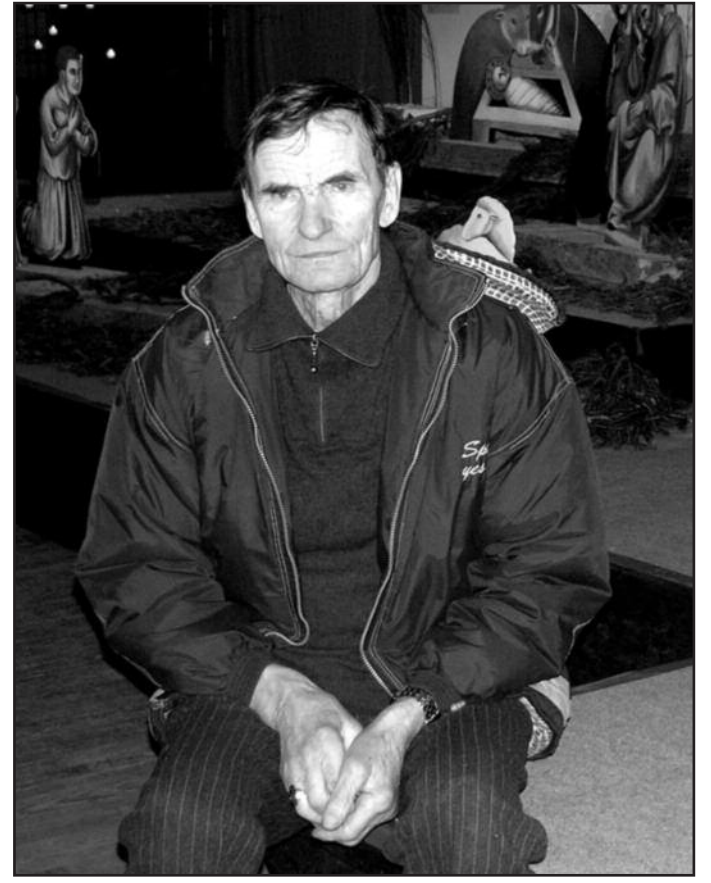
Kartą, prisimenu, važiuojame metro į bendras Taize pamaldas ir kalbamės lietuviškai. Girdžiu, kiti kalbasi prancūziškai. Išgirdęs mus prancūzas sukluso, klausia: „Kokia kalba kalbate?“ „Lietuviškai“, – atsakėme. „Kaip lietuviui atvažiavo čia į Taize? Neįtikėtina“.

– Vroclavas buvo tik pradžia. Tačiau Dievas jau buvo Jums paruošęs dar kažką didesnio – jo plane buvo Taize kaimelis Prancūzijoje...

– Taip. Mes grįžome iš Vroclavo laimingi, pilni išpūdžių. Ten būnant vienas iš Taize brolių pasiūlė mums atvykti į Taize kaimelį, kuris yra apie 100 km nuo Liono Prancūzijoje. Vasario mėnesį gavome kvietimą į Prancūziją, į Taize. Aš meldžiausi – Dieve, jei nori, kad nuvažiuotume, padaryk stebuklą... Šįkart buvo sudėtingiau, Prancūzija yra kapitalistinė šalis. Reikėjo pereiti daug instancijų – KGB, Švietimo ministerija, Užsienio reikalų ministerija...

Amžinieji piligrimai Teklė ir Ričardas Kancleriai

Asmeninio archyvo nuotraukos

Turėjome gauti Prancūzijos, Vokietijos ir Belgijos visas. Buvo numatyta išvykti vasarą, o dokumentus pradėjau ruošti jau nuo vasario mėnesio. Likus mėnesiui atsakymo iš KGB nėra. KGB nepatvirtinus, negali eiti į jokias kitas instancijas, negali užsakyti bilietų. Su manimi dirbo KGB agento žmona, rusų kalbos mokytoja. Aš jos paprašiau pasiteirauti vyro, kokia yra mūsų situacija. Po poros dienų gaunu atsakymą – nueik į KGB. Ten klausė – kas tas Taize? Jie nieko nežinojo apie tai. Pasakiau, kad tai tokia stovykla, vaikai važiuos pasimokyti kalbų, tad parašą gavome. Apėję kitas instancijas, turėjome kovoti dėl vizų. Vokietijos ambasadoje žmonės savaitėmis laukdavo. Bet Dievas ir čia mums padėjo.

Atvažiavome į Taize kaimelį, o kažkas pranešė apie mus broliui Roger, Taize vienuolyno įkūrėjui, kad „atvažiavo lietuviai“. Jis atbėgo mūsų pasitikti ir sako: „Įvyko stebuklas, lietuviai atvažiavo, geležinės sienos griūna!“

Tai buvo pranašiški žodžiai 1989 birželį, nes jau tų pačių metų rudenį griuvo Berlyno siena ir mes netrukus paskelbėme nepriklausomybę.

Ten buvo tokia lenta, kur buvo parašyta visomis kalbomis – „Sveiki, atvykę!“ Aš parašiau lietuviškai, nes mes buvome pirmieji lietuviai, atvykę į Taize kaimelį. Prieš mus tik vienas estas čia buvo apsilankęs.

Taip prasidėjo mūsų gyvenimas su Taize nuo gruodžio iki gruodžio.

Grįžę mokykloje nebijojome kalbėti, pasakoti apie savo patirtis.

Nuo to karto kiekvienais metais su mokiniais organizuodavomės žiemą į Europos jaunimo susitikimus, ar vasarą keliaudavome į patį Taize kaimelį Prancūzijoje. Atsimenu 1990 m., kai išgyvenome baisiuosius sausio 13-osios įvykius, visi mus stabdė, norėjo padėti. Lietuvos vardas nuolat buvo skanduojamas, visiems buvo toks stebuklas, kad mes sugebėjome prieš Sovietų Sąjungos sunkiąją artileriją tik giesmėmis ir malda laimėti.

– Šiais metais Taize žiemos susitikimas vyko Prahoje. Jums teko dalyvauti ir pirmajame Prahos žiemos susitikime 1990 m., kai čekai tik ką buvo išsivadavę iš sovietinių gnaužtų. Ar pasikeitė Praha praėjus 24-eriems metams?

– Prieš 24-erius metus buvo visai kita dvasia. Žmonės kaip ir Lietuvoje dar turėjo daug idealizmo. Bažnyčios dar buvo pilnos.

Per Taize susitikimą daugumą piligrimų priėmė šeimos, mažai kam teko šalti mokyklų salėse.

Per šį susitikimą pastebėjome, kad Praha jau labai pasikeitusi. Nebeliko ankstesnio svetingumo, daugiau kaip pusė piligrimų prisiglaudė parapijose ir mokyklose, bet ne šeimose. Bažnyčios ištuštėjo, Čekija tapo viena labiausiai ateistiškai nusiteikusių Europos valstybių.

Vis dėlto mes ir per šį susitikimą buvome laimingi. Mano vyras Ričardas turi širdies stimuliatorių, tačiau jam pavyko įkopti į kalną, kur stovi Šv. Vito

katedra. O kai mes visi kartu susirinkome melstis už taiką pasaulyje, kokia tai jėga... Broliui Roger buvo įteikta UNESCO premija, bet aš manau, jis nusipelnė gauti Nobelio taikos premiją. Nežinau, kodėl šiai premijai jo niekas nepristatė.

– Ar dar norėtumėte nuvykti į kitais metais vyksiantį Taize žiemos susitikimą Ispanijoje, Valensijoje?

– Mes su vyru labai norėtume, nepaisant mūsų garbaus amžiaus. Jeigu nepavyks, savo namuose turime įrengę Taize kampelį su ikonomis, tad vienyšimės kartu su visais piligrimais maldoje. Mes jau buvome Taize susitikimuose tiek daug kartų, tiek daug visko išgyvenome. Daug kartų kartu vežėme jaunimą, kad jis labiau priartėtų prie Dievo, kad suprastų didžiulį Taize brolių indėlį į susitikimą, jų didelį atliekamą darbą, kad tūkstančiai jaunų žmonių galėtų atvykti ir melstis kartu.

Laisvės gynėjų dienos minėjimas Washingtone

Atkelta iš 1 psl.

Šiandien renginyje Washingtone simboliškai susijungia įvairių kartų kova už laisvę – mūsų senelių karta pokario 'Nematomame fronte', mūsų tėvų karta, išsaugojusi laisvę tiek mūsų senojoje ambasadoje, tiek 'pavergtų tautų' demonstracijose, vykusioms prie pat University Club ir Rusijos ambasados, taip pat mūsų karta, kuri stovėjo Vilniuje prie televizijos bokšto, bei ateities kartos, kurios jungiasi į kovą už Ukrainos, o galų gale ir pačios Rusijos laisvę“.

JAV Kongreso narys John Shimkus susirinkusiems pabrėžė, kad laisvė niekada nebuvo ir nebus duotybė, kad ji reikalauja nuolatinio budrumo ir pasirengimo už ją kovoti.

66-ąjį gimtadienį švenčiantis legendinis Lietuvos draugas kaip niekas kitas tuo metu JAV administracijoje akylai sekė ir išgyveno įvykius naktį iš sausio 12-osios į sausio 13-ąją, skatino JAV administracijos reaguoti į įvykius Lietuvoje tuomet ir lygiai taip pat skatina JAV bei visą Vakarų bendruomenę tvirtai ir ryžtingai reaguoti į dabartinius įvykius Ukrainoje. J. Shimkus pabrėžė, kad niekas niekada nenumalšins lietuvių laisvės troškimo, o 1991 metų sausio 13-osios įvykiai ir lietuvių bebaimė kova už ją yra pavyzdys pačiai Amerikai ir amerikiečiams, kas yra laisvė ir kokius tikslus turi ginti pati Amerika.

LR ambasados Washingtone info

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos prezidentė tapo Metų žmogumi Ukrainoje

Kijevas/Vilnius (ELTA) – Už tvirtą ir nuoseklią paramą Ukrainos nepriklausomybei šios šalies Aukščiausioji akademinė taryba Lietuvos prezidentę Dalią Grybauskaitę paskelbė Metų žmogumi.

„Prezidentė Dalia Grybauskaitė nuosekliai ir atkakliai gina Ukrainos interesus aukščiausiu tarptautiniu lygiu remdama Ukrainos demokratijos siekį. Jos balsas girdimas iš pačių įtakingiausių tarptautinių tribūnų, patvirtindamas mūsų šalies teisę būti lygiai tarp Europos valstybių“, – rašoma oficialiame Aukščiausiosios Ukrainos akademinės tarybos rašte.

Metų žmogaus titulu Ukrainoje apdovanojami nusipelnę politikos, kul-

tūros, meno atstovai už indėlį stiprinant šalies nepriklausomybę, paramą ir meilę Ukrainai, jos žmonėms, istorijai ir tradicijoms. Aukščiausiąją Ukrainos akademinę tarybą sudaro iškilūs intelektualai, visuomenės veikėjai ir akademinės bendruomenės nariai.

Ši apdovanojimą anksčiau yra pelnę popiežius Jonas Paulius II, Lenkijos prezidentas Aleksander Kwasniewski, Gruzijos prezidentas Michailas Saakašvilis, Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, ES ypatingasis užsienio politikos įgaliotinis Javier Solana, Europos Tarybos generalinis sekretorius Walter Schwimmer, JAV senatorius John McCain.

Skaičiuoja ciklono „Feliksas“ padarytą žalą

Nusiaubta Kuršių nerija.

Facebook nuotr.

Vilnius (ELTA) – Nuo savaitgalį Lietuvą pasiekusio uraganinio vėjo, kurio gūsiai Klaipėdoje pirmadienį siekė iki 32,5 m/s, labiausiai nukentėjo Baltijos pakrantė.

Labiausiai nukentėjo I Melnragės krantai, kuriuos jau buvo paardę ir sausio 2–4 d. čia siautę stiprūs vėjai, o dabar dar nuardyta nuo 4 iki 6 m pajūrio apsauginio kopagūbrio.

Palangoje bangos pasiekė pajūrio apsauginį kopagūbrį ir apardė jį bei jo papėdę, suformuodamos stačius skardžius. Visame „Olandų kepurės“ ruože aukštos bangos nuardė po 2-5 m papėdės atskiruose skardžio ruožuose.

Audra padarė nuostolių ir Kuršių nerijos nacionaliniam parkui. Labiau-

siai nukentėjo pietinis pusiasalio kranto ruožas, ypač Kopgalis. Daugiausia žalos padaryta Nidos, Preilos ir Pervalkos rekreacinių zonų dalyse. Kuršių nerijoje iš viso nuplauta ar apgadinta 19,5 tūkst. kvadratinį metrų pakrantės.

Šiuo metu pajūryje vertinami tik infrastruktūros nuostoliai. Smėlio praradimo nuostoliai galės būti įvertinti, kai nukris vandens lygis. Stiprūs vėjai, įsisukę į miškus, ir čia paliko savo pėdsakų – išversta apie 30-40 tūkst. kubinių metrų medienos. Bene labiausiai nukentėjo Tauragės urėdijos miškai. Nuostolius skaičiuoja ir Šilutės, Kretingos, Raseinių, Prienų, Marijampolės ir kt. urėdijų miškininkai.

Diskutuos apie Rusijos agresijos pasekmes

Vilnius (BNS) – Trakuose ir Vilniuje vyksiančiuose „Sniego“ ir Vilniaus intelektualų forumo susitikimuose daugiau nei šimtas įtakingų politikų, ekspertų bei Rusijos opozicijos veikėjų diskutuos apie Rusijos agresijos pasekmes.

Sausio 15–16 d. bus kalbama kaip vakarams apsaugoti savo visuomenės ir vertybes Rusijai agresyviai perbraižant Europos žemėlapi, kaip nustatyti Vakarų santykius su Rusija, kaip padėti Ukrainai, Moldovai, Gruzijai ir kitoms šalims įveikti patiriamą Rusijos spaudimą ir toliau siekti euroatlantinės integracijos tikslų.

Neformaliame „Sniego susitikime“ („Snow Meeting“) dalyvaus Švedijos parlamento pirmininkas Urban Ahlin, Latvijos ir Slovakijos užsienio reikalų ministrai Edgars Rinkevičs bei Mirosław Lajčak, Estijos užsienio politikos vadovė Keit Pentus-Rosimannus, JAV valstybės departamento ir prezidento administracijos atstovai, NATO generalinio sekretoriaus pavaduotojas, ES ir NATO šalių pareigūnai, analitinių ir tyrimų centrų tarptautinės ir sau-

gumo politikos ekspertai. Tarptautinį pripažinimą užsitarnavusiame susitikime laukiama daugiau kaip 60 žinomų užsienio ir Lietuvos politikų, pareigūnų ir ekspertų.

Tuo pat metu Užsienio reikalų ministerija ir Rytų Europos studijų centras jau antrą kartą organizuoja „Vilniaus intelektualų forumą“, kurio tikslas – plėtoti dialogą su Rusijos visuomenės atstovais.

Renginyje dalyvaus apie 70 dalyvių, tarp jų – buvęs Rusijos premjeras Michailas Kasjanovas, žinomas Rusijos politikas Borisas Nemcovas, akademikai ir mokslininkai Lilija Ševcova, Andrejus Piontkovskis, Andrejus Ilarionovas, Andrejus Zubovas, žurnalistai bei visuomenės veikėjai.

Pentadienį pirmą kartą įvyks ir bendra „Sniego susitikimo“ ir „Vilniaus intelektualų forumo“ diskusija. Renginio svečias – Michailas Chodorovskis.

Tradiciniai „Sniego susitikimo“ renginiai organizuojami jau aštuntąjį kartą.

Kiek kainuotų Graikijos pasitraukimas?

Graikija trauksis iš euro zonos?

AFP/Scanpix

Atėnai (ELTA) – Graikijos pasitraukimas iš euro zonos, be jokios abejonės, kainuotų Europai, tačiau kokia gi būtų tokio pasitraukimo kaina?

Atėnai skolingi savo partnerėms, sudaro tik mažą dalį euro zonos ekonomikos, tačiau kai kurie analitikai vis dar nerimauja, kad „Grexit“ (Graikijos pasitraukimas iš euro zonos) Europai gali kainuoti bendrąją jos valiutą.

Sausio 25-ąją numatyti Graikijos parlamento rinkimai sukėlė spėlionės dėl šalies pasitraukimo iš euro zonos. Išpardavimą akcijų rinkoje pakurstė pranešimai, kad, jeigu naujoji vyriausybė Atėnuose pakeis politikos kursą, Vokietija pasirengusi leisti Graikijai palikti euro klubą.

Daugelis analitikų abejoja, ar tam būtų ryžtasi, tačiau, jeigu Atėnai vis dėlto pakeistų kursą, jiems būtų daromas

didelis spaudimas sugrąžinti paskolas, ir jie greičiausiai taptų nemokūs.

„Graikijos, kuriai suteikta 240 mlrd. eurų gelbėjimo parama, nemo-kumas sukeltų naują sukrėtimo bangą euro zonoje“, – sako ALDE grupės vadovas Guy Verhofstadt.

Vokietija prarastų daugiausia, jeigu Graikija neįstengtų sugrąžinti skolų: apie 56,5 mlrd. eurų, arba 699 eurus vienam gyventojui. Prancūzijai Graikijos pasitraukimas iš euro zonos kainuotų per 42,4 mlrd. eurų, arba 644 eurus vienam gyventojui, Italijai – 37,3 mlrd., Ispanijai, – 24,8 mlrd., Nyderlandams – 11,9 mlrd., Belgijai – 7,2 mlrd., Austrijai – 5,8 mlrd., Portugalijai – 1,1 mlrd. ir Airijai – 300 mln. eurų.

Tačiau trys ketvirtadaliai graikų nori, kad jų šalis „bet kokia kaina“ liktų euro zonoje.

Rusija stiprins kovos pajėgumus

Maskva (BNS) – Rusijos Federacijos Gynybos ministerijos pastangos 2015 metais bus sutelktos į grupuotes Kryme, Karaliaučiaus regione ir Arktyje, pareiškė Generalinio štabo viršininkas Valerijus Gerasimovas, kuris yra ir ministro pirmasis pavaduotojas. „2015 metais Gynybos ministerijos

pagrindinės pastangos bus sutelktos į ginkluotųjų pajėgų junginių ir karinių dalinių kovos galimybių stiprinimą, kovinės sudėties didinimą pagal karinio organizavimo planus. Ypatingas dėmesys bus skiriamas grupuotėms Kryme, Kaliningrado srityje ir Arktyje“, – sakė V. Gerasimovas.

NATO rengs daugiau pratybų prie Baltijos

Ščecinas, Lenkija (BNS) – NATO pajėgų vyriausiasis vadas JAV generalas Philip Breedlove sausio 13 dieną nurodė, kad aljansas planuoja surengti daugiau karinių pratybų Baltijos jūros regione, reaguodamas į praeitą mėnesį ten padidėjusius Rusijos karinius manevrus.

„Bus keli patikslinimai mūsų pratybų programoje. Pirmojoje pokyčių virtinėje nebus (pratybose dalyvaujančių pajėgų) skaičiaus padidėjimo, bet jos bus sugrupuotos ... siekiant geriau parengti mūsų pajėgas ir leisti mūsų šalims dirbti kartu kaip NATO

pajėgoms – bet mes (taip pat) ketiname padidinti kai kurias pratybas“, – Ph. Breedlove sakė per vizitą NATO pajėgų bazėje Lenkijos šiaurės vakariniam Ščecino uostamiestyje.

Ph. Breedlove taip pat sakė, kad Rusija toliau teikia pagalbą separatistams kovotojams rytų Ukrainoje, o tai temdo taikos derybų perspektyvas.

„Taip, dabar (kautynės) yra aprimusios, bet neaprimo tęsiamas aprūpinimas, mokymai ir pajėgų organizavimas į rytus nuo konflikto linijos“, – pažymėjo Ph. Breedlove.

Latvijos pilietybė nėra labai pageidaujama

Ryga (BNS) – Atlikti natūralizavimo procesą ir gauti pilietybę Latvijoje gana lengva, bet daugelis pilietybės neturinčių asmenų nenori tai daryti, pareiškė Maskvoje Latvijos užsienio reikalų ministras Edgars Rinkevičs.

Latvijos pilietybei gauti jos neturintys asmenys turi mokėti latvių kalbą, žinoti Latvijos konstitucijos ir istorijos pagrindus, paaiškino E. Rinkevičs ir pažymėjo, kad ši pilietybės Latvijoje neturėjimo problema – viena iš

temų, kuria kalbama beveik kiekviename Latvijos ir Rusijos vyriausybės atstovų susitikime, ir nė viena pusė neketina nusileisti.

Jo kolega Rusijos ministras Sergejus Lavrovas išreiškė nuomonę, kad Latvijoje gyvenantys rusai nori gyventi Latvijoje, o ne SSRS ar Rusijoje; jie savo laiku balsavo už Latvijos pasitraukimą iš SSRS, todėl, neteisinga tai, kad šie žmonės lig šiol neturi Latvijos pilietybės.

VERSLO NAUJIENOS

Lietuvoje vėl gali būti kasamas gintaras

Jau kitą mėnesį Lietuvos geologijos tarnyba gali skelbti gintaro klotų žvalgybos Kuršių mariose ties Juodkrante viešą konkursą. Gintaras bus kasamas, jeigu po tyrimų verslo atstovai nuspręs, kad Baltijos aukso marių dugne yra gana daug, spėjama, apie 112 tonų.

Tačiau aiškėja, kad teisiškai esą neįmanoma dalį gintaro kasti ne pramoniniu būdu plėtojant tarptautinį turizmą – dėl to jau kyla ginčai ir įtarimai, kad konkurso dokumentai rengiami vien verslui palankiomis sąlygomis. Yra požymių, jog gintaro kasimu susidomėjo ne tik hidrotechnikos darbų įmonės, bet ir statybų bei kitos itin stambios verslo bendrovės.

Skeptiškai žiūrintieji į gintaro gavybos Kuršių mariose planus teigia, kad pramoniniais tikslais eksploatuoti vieną iš kelių Lietuvoje esančių gintaro klotų yra didžiulė klaida. Esą išgautas gintaras iškeliaus į Kiniją, o Lietuva praras ir žaliavą, ir istorijos dalį.

BNS

Lietuviškasis kastinys Baltijos šalių
kulinariniame kelyje

Berlyne vykiančios tarptautinės maisto pramonės, žemės ūkio ir sodininkystės parodos „Žalioji savaitė 2015“ partnerė Latvija organizuoja išskirtinį renginį – Baltijos šalių „Kulinarinį kelią“, prie kurio prisijungs ir kitos valstybės.

Devynios šalys, išsidėsčiusios aplink Baltijos jūrą, ketina pristatyti savo kulinarinį paveldą ir parodyti bei pavaišinti parodos dalyvius išskirtiniais, tradiciniais patiekalais. Lietuva renginio metu ketina pristatyti tradicinį varškės sūrį, midų ir kastinį su bulvėmis. Danai žada atvežti nacionalinio alaus ir sūrio, švedai parodos dalyvius ketina vaišinti ekologiška degtine, jų kaimynai norvegai pasiūlys rūkytos lašišos, o lenkai – kiaulienos. Kiekvienos šalies atstovai žada paruošti skaniausių patiekalų.

Žemės ūkio ministerija

Saudo Arabija perspėja:
100 dolerių už barelį kaina nebegrįš

Naftos kainos jau niekada negrįš prie 100 dolerių už barelį kainos, „USA Today“ pasakojo Saudo Arabijos Warren Buffett vadinamas investuotojas ir vienas turtingiausių planetos žmonių princas Al-Waleed bin Talal. Jis savo šalies sprendimą nemažinti naftos išgavimo vadino gudriu ir protingu. Jis pažymėjo naftos pertekliaus problemą susitraukusioje rinkoje. Tai ir iššaukė kainų kritimą. Tiesa, toks staigus kainos kritimas – 50 proc. – visus užklupo nepasiruošusius.

„Jeigu naftos tiekimas išliks toks pats, koks buvo, o poreikis neišaugs, reikia laukti ir tolimesnio kainų kritimo. Jeigu dalis rinkos žaidėjų pasitrauktų ar sumažintų gavybą, o poreikis nedaug išaugtų, kainos gali pradėti augti, – pareiškė Al-Waleed bin Talal. – Tačiau esu įsitikinęs, kad [naftos] kainos niekada negrįš prie 100 dolerių už barelį.“

Vasario mėnesio „Brent“ naftos ateities sandoriai Londono biržoje „ICE Futures“ pirmadienį atpigę dar 1,29 dolerio ir pasiekė 48,82 dolerio už barelį ribą.

Naftos kainos kritimas skaudžiai smogė Rusijos žaliavos eksportuotojams. 2013-ųjų „Urals“ naftos vidutinė kaina rinkoje buvo 107,88 dolerio už barelį, 2014-ųjų gruodį naftos kainos vidurkis krito iki 61,07 dolerio už barelį – palyginus su to paties laikotarpio vidurkiu 2013-aisiais, nafta atpigę 48,8 dolerio.

Balsas.lt

Euro ir kitų valiutų santykiai (2015 metų sausio 13 d.)

1 USD (JAV doleris) – 1,18 EUR

1 AUD (Australijos doleris) – 1,45 EUR

1 CAD (Kanados doleris) – 1,40 EUR

1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 0,78 EUR

1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 1,52 EUR

Šešėlinė ekonomika pirmoji
prisitaikė prie euro

Finansų ekspertų nuomone, nelegalūs verslininkai euro įvedimui pasiruošę geriau nei daugelis šalies gyventojų. Ekonomistai juokauja, kad šešėlinė ekonomika yra lyg pilies vaiduokliai: visi girdėjo apie jos egzistavimą, bet niekas nematė. Vis dėlto patikėkime finansų ekspertų skaičiavimais: šešėlinė ekonomika Lietuvoje sudaro 25–27 proc. BVP (2013 metais Lietuvos BVP siekė 45,93 mlrd. JAV dolerių), taigi šešėlinės rinkos apyvarta – apie 30 mlrd. litų. Tai – milžiniška suma. Tačiau nei bankininkai, nei Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos (VMI) litus keičiant į eurus kol kas neužtikino ryškių šių pinigų pėdsakų.

Iš kur tiek pinigų?

VMI ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba (FNTT) iš bankų gauna pranešimus, kai į sąskaitas įnešama daugiau nei 50 tūkst. litų (14,48 tūkst. eurų). Pasak FNTT Pinigų plovimo prevencijos valdybos viršininko Sigito Šileikio, šiuo metu tokių pranešimų gerokai padaugėjo ir, jei dideles pinigų sumas į sąskaitas padėję žmonės susiejami su neskaidria veikla, jų atžvilgiu pradami patikrinimai. Jis pridūrė, kad ne kiekvienas į banką atnešęs ar pervedęs 50 tūkst. litų patenka į tiriamųjų sąrašą. Kaip apibrėžiamas įtartinumas? Galima pasakyti tik tiek, kad tokiems atvejams apibrėžti FNTT yra numaćiusi apie 50 kriterijų.

Planavo nelegalias pajamas

Pasak Seimo Biudžeto ir finansų komiteto nario Antano Nesticio, VMI ir anksčiau atlikdavo tokius patikrinimus. Tačiau norint kovoti su šešėline ekonomika reikia turėti informacijos apie gyventojų pajamas, o jos VMI kol kas turi nedaug. Ji pradėta kaupti nuo 2003-ųjų, kai piliečiai turėjo pateikti vienkartinę pinigų ir neregistruoto turto deklaraciją. Įdomu, kad ir tada kai kurie piliečiai bandė gudrauti: deklaracijoje nurodavo didesnę, nei buvo iš tikrųjų, nebankuose saugomų grynųjų pinigų sumą, taip, avansu planuodami būsimas nelegalias pajamas.

Eilėse vargsta
smulkieji verslininkai

Keičiant litus į eurus, į viešumą kol kas labiau patenka smulkiųjų šešėlinės rinkos veikėjų pinigų dalis. Tačiau tokių asmenų nesugaudysi, o ant jų pateikiamų litų nepažymėta, kad jie uždirbti nelegaliai. Nors keičiant pinigus bankuose reikia pateikti asmens dokumentus, o pašto skyriuose iš karto keičiama iki 1 000 eurų suma. Vienas pašnekovas, smulkusis verslininkas tikino, kad net esant tokiems suvaržymams, jis nesunkiai per darbo dieną įvairiose vietose galėtų pakeisti net ir milijoną litų.

Šį teiginį patvirtino ir SEB banko vyriausiasis ekonomistas Gita-

nas Nausėda: „Grynųjų pinigų keitimo mastas metų pabaigoje ir pradžioje esant liberaliai keitimo tvarkai leidžia manyti, kad buvo ir yra keičiami nelegaliai uždirbti pinigai.“

Patraukliausias – stambiausias
banknotas

Asmeninių finansų instituto Lietuvoje vadovė Odeta Bložienė sakė, kad stambiausia šešėlinės ekonomikos dalis jau seniai dirba atsiskaitydama eurais bei doleriais. „Šešėlinės ekonomikos atstovai anksčiau nei kiti pasiruošė lito keitimui. Be to, jie dirba ir eksportui, taigi didelė lėšų dalis jau seniai pakeista į kitas valiutas. Štai ES rinkoje 500 eurų banknotas naudojamas labai retai, tačiau jis paklausus trečiosiose šalyse, kur itin paplitusi šešėlinė ekonomika“, – teigė O. Bložienė.

Beje, daugelis europiečių 500 eurų kupiūros nėra regėję. Kai kuriose šalyse šis banknotas juokais vadinamas „bin Ladenu“: visi žinojo, kad jis yra, bet tik vienas kitas jį buvo matęs.

Stambieji pasiruošė iš anksto

Seimo narys A. Nesticis mano, kad stambiausi šešėlinės ekonomikos pinigai jau anksčiau buvo pakeisti į eurus ar dolerius, juolab kad daug lėšų gaunama eksportuojant produktus. „Manau, kad šešėlinis verslas jau seniai naudojo kitas valiutas“, – sakė jis.

G. Nausėda pastebėjo, kad 2014-ųjų pradžioje netikėtai imta pirkti gerokai daugiau nekilnojamojo turto: „Mes pastebėjome, kad nekilnojamojo turto buvo įsigyjama ne skolinimais, bet savomis lėšomis. Tikėtina, kad tai buvo ir šešėliniai pinigai.“

Kai Lietuva nusprendė įvesti eurą, daugiau nei paprastai pirkti ir ilgalaikio naudojimo reikmenų, pavyzdžiui, brangesnės vaizdo technikos, buitines apyvokos reikmenų. G. Nausėda neatmeta tikimybės, kad taip buvo naudojami ir nelegalūs pinigai.

Šešėlinė ekonomika
Europoje ir Lietuvoje

Didžiausia šešėlinės ekonomikos dalis BVP 2013 metais buvo Bulgarijoje, Rumunijoje, Kroatijoje ir Lietuvoje.

Bendras šešėlinės ekonomikos lygis Europoje nežymiai mažėjo nuo 2009 metų, kai jis siekė apie 20 proc. BVP.

Lietuvos ekonomikos tyrimo duomenimis, šešėlinės ekonomikos dalis sparčiai augo nuo 2008 metų ir 2010-aisiais siekė net 28 proc. šalies BVP.

2003–2009 metais šešėlinės ekonomikos dalis Lietuvoje sumažėjo nuo 32 iki 29 proc. 2013 metais ji siekė 28 proc.

Pagal Albino Čapliko straipsnį
iš *Ekonomika.lt*

IŠ KELIONĖS SUGRIŽUS

Tarp Europos ir Azijos (3)

Išpūdingą visą Florencijos miestą, kurį apšviečia besileidžianti saulė, išvysite užlipę 415 laiptelių į Campanile kalno viršūnę. Raimondo Šenausko nuotraukos

Tęsinys. Pradžia 2015 m. sausio 10 d.

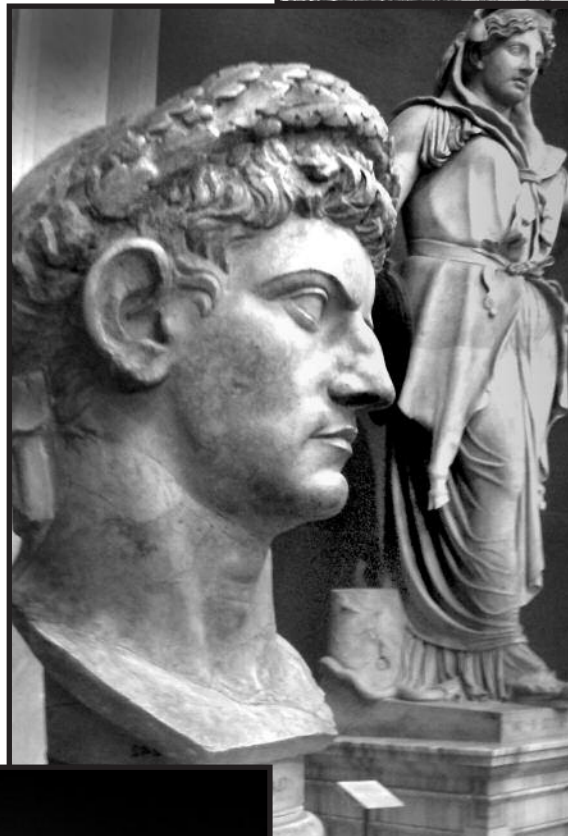
RAIMONDAS ŠENAIŠKAS

Traukiniu jau važiuojame į Florenciją – tai tarsi visų Europos architektūrinių ir meninių reiškinų įkvėpėja. Retas malonumas vykti greituoju traukiniu žmogui, daug metų gyvenančiam Jungtinėse Valstijose. Kelionė neprailgsta. Laukia nauji išpūdziai. Ir vėl ta pati keliautojų kasdienybė: viešbutis, dušas, žemėlapis ir rankas ir – naujas, dar nepažintas miestas. Gal greičiau – senas, istorinis ir žavus savo kultūriniais ir architektūriniais šedevrais miestas. Neturiu tikslo aprašinėti kiekvieno mūsų pamatyto pastato, muziejaus, bažnyčios. Ir nereikia, šias vietas, jei įmanoma, geriau pačiam aplankyti.

Einame link Michelangelo aikštės, esančios Florencijos miesto pakraštyje. Populiari vieta palydėti saulę. Žinome tik kryptį, kuri turėtų mums padėti pasiekti norimą tikslą. Tiesiog malonu klaidžioti kalvotomis, senovinėmis gatvėmis, stebėti žmones, įvairius pastatus. Ant vieno namo kabanti lentelė informuoja, kad šiame name gyveno Galileo Galilėjus. Jei nuo kelio patraukti kelias mašinas, niekas tikriausiai ir nepasikeitė nuo Galileo laikų. Staiga sustoja automobilis, ir pagyvenęs italas paklausia, kur einame. Atsakome, kad link Michelangelo aikštės. Saulėlydžio pasižiūrėti. Jis nustemba, kad nespėsime ir pasisiūlo pavėžėti (dar kokios 3 mylios kelio). Pats likimas jį atsiuntė, nes tikrai būtume nespėję. Saulėlydis buvo nuostabus. Kalnų apsuptas miestas, seni bažnyčių bokštai, varpų skambėjimas. Saulė nusileidus, užsukame į netoliese esantį vienuolyną. Vakarinės Mišios, kažkurioje patalpoje girdisi vienuolių giedamos giesmės. Po pilnos išpūdzio dienos, gera pailsėti tokioje vietoje.

Pusdienį praleidžiame Uffizi galerijoje, kurioje saugoma viena svarbiausių meno kolekcijų pasau-

lyje. Čia laikomi Michelangelo, L. da Vinci, Botticelli, Raffaello kūriniai. Liūdnokai nuteikė vaizdas, nesurištas su menu, buvo gana nešvarus stiklas, dengiantis Leonardo da Vinci paveikslą. Na, kai šlapiu skudurėliu neigudęs žmogus nuvalo stiklą... Ech, tie italai...

Pitti rūmai didingi ir vieni iš puošniausių visoje Florencijoje (200 metų buvusi Mediči šeimos rezidencija). Lubų fragmentas.

dabrinę baltų lelijų puokštę, papuoštą aukso detalėmis. Medičiai buvo savotiški kolekcionieriai. Šios keistos kolekcijos puošmena – karstas iš gryno sidabro, kuriame patalpintas visas šventojo kūnas (skeletas) su karūna ant kaukolės. Šalia kabo sertifikatas, patvirtinantis autentiškumą.

Važiuojame autobusu pro gražias Toskanos kalvas. Važiuojame į senovinį miestą Siena. Kažkada Siena buvo turtingiausias Toskanos miestas, bet po maro, viduramžiais praūžusio per Europą, miestas ištuštėjo. Toskanos centru tapo Florencija. Siena garsi ne tik savo viduramžių atmosfera, čia buvo įkurtas pirmas Europoje bankas. Čia gyveno ir palaidota Šv. Katerina. Sienoje galima pamatyti ir vieną gražiausių katedrų Italijoje. Aplankome miesto įžymybes ir vakarėjant sustojame poilsiui Šv. Katerinos moterų vienuolyne. Labai švaru, jaučiasi moteriška ranka. Vyrų vienuolynuose nepamatysi vazelėse pamerkėtų gėlių ar rankomis išsiuvinėtų staltiesių. Sugaudžia miesto varpai, įsiverždami į mūsų tylas meditacijas vienuolyno kiemelyje. Laikas į Florenciją.

Vakarieniaujame viešbučio kambaryje. Puikaus maisto parsinešėme iš netoliese esančio turgaus. Kiek pradarytos senovinės langinės, blausi šviesa ir šiltas vakaras. Gal viename iš netoliese esančių pastatų taip vakarieniaudavo Leonardo da Vinci ar Michelangelo Buonarroti su Raffaello Sanzio? Tik neturėdavo šokolado plytelės ant stalo ir vietoje elektrinės lemputės pasišviesdavo žvake...

Dangus apsiniaukęs, bet nelyja. Keista, kai nėra jokių mašinų. Stovime prie Venecijos geležinkelio stoties ir žvelgiame į šį miestą. Ir staiga suvoki, kad jis iš tiesų yra romantiškiausias miestas pasaulyje, juk jame – unikalūs kanalai (jų yra apie 150), mieste daugiau nei 400 tiltų ir apie 200 bažnyčių. O gatvelių vingiai...

Paprastai šalia stočių būna labai triukšminga. O čia tik žmonės, vandens kanalai ir gražūs, senoviniai pastatai. Iš karto pasijaučia nepaprasta, jauku, gera, net nesinori eiti į viešbutį. Užsukame į užėigą ko nors užvalgyti, atsigerti kavos. Be jokių intarpų susidraugajame su šiuo nepaprastu miestu. Viešbučio šeiminkas ištaria tik kelis žodžius – labas, pasas, jūsų kambarys trečiame aukšte. Dušas, žemėlapis ir rankas ir kitas miestas. Kaip gerai, kai miestas nedidelis, nėra mašinų ir daug vandens aplinkui. Tikria-

Florencijos katedra – baltu, žaliu ir rožiniu marmuru puošta katedra išsiskyrė iš daugelio kitų, matytų kelionėse po Italiją.

siai, kaip ir daugeliui turistų, žemėlapis retai padeda – daug painių gatvelių. Tai, ko mums ir reikia. Juk niekur neskubame. Tiesiog vaikščiojame, gėrimės aplinka, užsukame į vieną, į kitą bažnyčią. Netikėtai ateiname į garsiąją San Marco aikštę. Pakyla vėjas, pradeda lyti. Akimirksniu susidaro balos. Vanduo labai greitai kyla iš kanalų. Bet vieno restorano terasoje groja muzikantai (fortepijonas ir smuikas). Groja gražius, klasikinius kūrinius. Padavėjai žmonės aptarnauja apsirengę frakais, su baltomis pirštinėmis ir avėdami botais, kurie siekia kelius. Tikrai retas vaizdas.

Italijoje populiarūs ir gerbiama profesija – *barista*. Tai žmogus, kuris pagamina jums kavą. Dažnas iš jų tai daro visą gyvenimą, atsimena tūkstančių klientų įpročius. Paprastoje kavinėje užsiskome po puoduką kavos. Vaikinas užtikrintai ir

Vienas įdomiausių matytų tiltų, su mažais namukais, kuriuose vyksta prekyba. Tai vienintelis ir seniausias per Antrąjį pasaulinį karą išlikęs Florencijos tiltas – Ponte Vecchio, statytas XIV a.

profesionaliai „paburia“ prie kavos aparato ir gausiai skaniausią, stipriausią kavą, kokia tik buvo visos kelionės metu. Paprašome dar pieno atskirai. Kai kelis kartus dar ten užsukome, *barista* jau žinojo, ką ir kaip gersime. Ir visada kava buvo nepaprastai gardi.

Dviese stovime San Pantalon bažnyčioje. Lubos išmargintos išpūdingais, labai tamsiais piešiniais. Keturiolika scenų iš šventųjų gyvenimų, ir tai didžiausias pasaulyje paveikslas, nutapytas ant drobės. Dailininkas Fumiani šioje bažnyčioje praleido 24 metus, tapydamas paveikslus. Šioje bažnyčioje jis ir žuvo, nukritęs nuo pastolių.

Vaikščiojame išpūdingoje Santi Giovanni e Paolo gotikinėje bažnyčioje. Ji dar vadinama – Venecijos Panteonu. Joje palaidoti 25 buvę Venecijos valdovai – dožai. Išpūdinga tyła, kurios nedrumsčia keli lankytojai, blausus apšvietimas. Net norisi atsargiai vaikščioti, kad nesudrumstum šios šimtmečių tylos. Pasidaro liūdna, prisiminius Lietuvą. Italijoje, ir ne tik, matai gyvą istorinį palikimą. Vietiniai gyventojai gali matyti savo valdovų kapus, jų pilis. Didingą Lietuvos praeitį pažįstame iš svetimtų rastių palikimų, neišlikę jokių pilių, valdovų kapų... Juk atstatytų Valdovų rūmų istoriniu palikimu nepavadinsi.

Lauke lynoja, ir gera pietauti prie užkurto židinio. Skanus maistas, galvoje daug išpūdžių ir nesinori eiti į lauką. Kažkur dingę saulėtos dienos. Bet į viešbutį reikia kažkaip grįžti. Kaukia vėjas, smarki liūtis ir vanduo nesutramdomai veržiasi iš

Gondola – pati brangiausia susisiekimo priemonė mieste, nors, neabejotinai, ir pati romantiškiausia. Jomis Venecijoje plaukiojama jau 1000 metų.

Neptūnas – senovės Romos jūrų dievas Florencijoje.

kanalų. Bandome eiti vienu tiltu, kitu ir suprantame, kad įkliuvome. Vandens iki kelių. Visai nebejuokinga, juk jau lapkričio mėnuo, šaltoka, ir tenka, nusiavus batus, bristi vandeniui (fotografai turės nepakartojamų nuotraukų!). Taip ir brendame kelis šimtus metrų, atsiraitoję kelnes su batais rankose. Kelionei einant į pabaigą, lietus priminė apie save. Kaip ir Istanbulio kelionės pradžioje.

Aplankome Dožų rūmus. Daug lankytojų mūvi botus. Juokingai atrodo taip apsirengę žmonės didžiulėse ir puošniose menėse. Likusią dienos dalį apėiname dar nematytas Venecijos vietas. Kai nutolstame į miesto pakraščius, turistų nebesutinkame. Vienos parduotuvės šeimininkas groja savo kūrybos kūrinius. Groja profesionaliai, nuoširdžiai.

Lauke jau būriuojasi klausytojai – aš su Dalia, pora turistų, pora studentų, net gretimos kepyklos kepėjas – su dideliu pilvu ir visas miltuotas. Menas traukia ir suvienija visus. Nepastebimai prabėga pusvalandis. Graudu, kai žinai, kad tai paskutinis vakaras šiame unikaliame mieste, kuris sugebėjo tapti savu per tokį trumpą laiką. Net savo mėgiamą *baristą* susiradome!

Auštant einame link stoties. Tyly, virš kanalų lėtai sklaidosi rūkas. Neskubame, tarsi dar norėtume pasimėgauti paskutinėmis minutėmis

Venecijoje. Ir ne tik Venecijoje. Mūsų kelionė Italijoje eina į pabaigą. Bet laukia dar viena diena Istanbulio, kurį sėkmingai ir pasiekiamo už kelių valandų. Žemėlapis jau nebereikia, vėl įprastas šurmulys, valgome savo pamėgtoje užeigoje. Lyg keista, kad šiame mieste jau sutinkame mus pažįstančių žmonių. Buto šeimininkas, kepėjas, daržovinininkas, užeigos padavėjas. Kaip niekur ir nebuvo išvykę ir net keista, kad vėl reikės palikti miestą. Tas kelionių žavesys, kai ateina liūdno akimirksnio palikti vietas, kurias pamėgė, kurios atnešė nepakartojamų išpūdžių, žmonių, kurie buvo draugiški ir svetingi. Net Istanbulio niekur neskubantys katinai šį kartą žvelgia su liūdesiu akyse. O gal taip mums atrodo, juk ir mes palikome čia dalelę savęs.

Stovime Istanbulio oro uoste. Iš netoliese esančios mečetės sklinda kvietimas maldai. Aplinkui jau įprastas šurmulys. Ruošiamės skristi namo – į Čikagą. O ar Čikaga – namai? Kas žino...

Pabaiga

Ne mažiau išpūdinga yra pagrindinė Sienos miesto katedra, laikoma XII a. šedevru. Akį traukia nepakartojamas jos fasadas.

Pagrindinė Venecijos susisiekimo arterija – Didysis kanalas.

Jubiliatės gimtadienyje – padėkos, prisiminimai ir prieškario dainos

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Dailininkės, meno mecenatės Magdalenos Birutės Stankūnienės 90-metis tikrąją jos sukakties dieną, sausio 5-ąją buvo gražiai paminėtas gimtajame Vilkaviškio rajone, Paežerių dvare, o sausio 7-ąją gausus būrys jos talento gerbėjų, draugų ir bičiulių rinkosi į Marijampolės kultūros centrą, kur dailininkės pastangomis veikia jos vardo menų galerija ir Marijampolės dailės galerija. Būtent joje, susėdę prie apskritų stalų, vakaro svečiai ir pakėlė raudono vyno taurę į jubiliatės sveikatą.

Vakaro vedėja, kultūros centro renginių organizatorė Onutė Surdokienė šįkart nevardino per metus M. B. Stankūnienės menų galerijoje surengtų parodų, nekalbėjo apie planus – visas dėmesys buvo skirtas menininkei. Daug žmonių Sūduvos sostinėje gerai žino M. B. Stankūniene, yra su ja susitike, bendravę ir miesto bibliotekoje, ir dailės mokykloje, ir ligoninėje, ir parodų salėse. Tad kai kiekvienam iš norinčių buvo pasiūlyta prisiminti savo susitikimus su Magdute, kaip ją visi vadina, daug kas turėjo ką pasakyti – buvo ir pajaukavimų, ir susižavėjimo žodžių, ir netikėtų prisiminimų, bet visus juos jungė viena gija – begalinė jubiliatės meilė Lietuvai ir jos žmonėms.

Jubiliejiniam vakarui svečiai buvo paprašyti apsiręngti tarpukario laikų rūbais, tad daugelio viešnių galvas puošė įmantrios skrybėlės, vieną kitą aprangos detalę iš tų laikų turėjo ir vyriškiai. Kai vakaro metu buvo perskaityti laišukai žmonių, dalyvavusių dailininkės pagerbime Lemonte, visi pasidžiaugė, kad ir minėjimo už Atlanto svarbi aprangos detalė buvo skrybėlė. Ir dar simboliška, kad folkloro ansamblis, vakaro metu dainavęs už širdies griebiančias prieškario Lietuvos dainas ir romansus, vadinasi „Žvirgždė“ – lygiai taip, kaip tas upelis Oželių kaime, prie kurio stovėjo ir tebestovi Magdutės gimtoji sodyba ir kurio krantus ji buvo išbraižiusi vaikystėje.

Paprašyti prisiminti savo susitikimus su jubilate, beveik visi turėjo ką pasakyti. Marijampolės kultūros centro vedėja Jūratė Zakaravičienė sakė, kad ją nepaprastai žavi dailininkės energija, pasišventimas, tvirtas siekis to, ko nori, sugebėjimas bendrauti su įvairiais žmonėmis ir kartu paprastumas. Marijampolės savivaldybės viešųjų ryšių tarnybos vedėja Aurelija Baniulaitienė prisiminė viešnios apsilankymą Sūduvos sostinėje 2008 metais, kai jai buvo suteiktas Marijampolės garbės pilietės vardas. „Kai škaičiau sveikinimo tekstą, jaučiau, kad dailininkė taip jaudinosi, kad vos galėjo susilaikyti nepravirkus. Tas jaudulys persidavė ir man, nes supratau, koks svarbus jai buvo apdovanojimas ir padėka už daugybę gerų darbų, kuriuos padarė Marijampolei“, – sakė vedėja.

Mecenatės pirmuosius apsilankymus Marijampolėje prieš daugiau kaip ketvirtį amžiaus prisiminė P. Kriauciūno viešosios bibliotekos direktorė, buvusi kultūros skyriaus vedėja Daiva Kirtiklienė. Ji džiaugėsi, kad būtent biblioteka viena pirmųjų sulaukė M. B. Stankūnienės drobių, kurios ir šiandien puošia šią kultūros įstaigą.

Marijampolės dailės mokyklos direktorė Eglė Ambraziūnaitė papasakojo mažai kam žinomą faktą, jog ši įstaiga po Marijampolės kultūros centro stogu atsidūrė būtent dailininkės dėka. Kai ji apsilankė dar nebaigtuose įrengti rūmuose ir nutarė skirti 100 000 litų savo asmeninių lėšų dailės galerijai čia įrengti, kita sąlyga buvo, kad dailės mokykla iš prastų, jai nepritaikytų patalpų persikeltų į naująsias. „Mes nepamiršome, kad M. B. Stankūnienė ir jos vyras Jonas skyrė ne vieną premiją mūsų mokyklos moksleiviams, kažkada jie atvežė ir po paveikslą ir kiekvienam mokyklos dė-

Renginio dalyviai

A. Vaškevičiaus nuotraukos

tytojui. Pernai mūsų mokykla minėjo 40-metį, aš renčiau ta proga knygą ir kalbėjausi su buvusiu direktorium Juozu Tumu, kuris prisiminė dailininkės apsilankymus ir jos nuopelnus, kad mes nuo 2007 metų esame įsikūrę šiame puikiame pastate“, – sakė direktorė.

Daug gražių žodžių apie dailininkę pasakė ilgametis Marijampolėčių bendrijos pirmininkas Vytautas Gaulia, ne kartą su ja bendravęs Lietuvoje. Jis prisiminė ir dailininkės bei kartu su ja tada atvykusios Marijos Remienės apsilankymą pas Marijampolės vadovus, kai buvo priimtas sprendimas įkurti menų galeriją kultūros centre.

Skulptorius Kęstutis Balčiūnas, kurio sukurtas paminklas „Kalbai, tautai, Lietuvos 1000-mečiui paminėti“ puošia centrinę J. Basanavičiaus aikštę Marijampolėje, taip pat nemažai bendrauja su dailininke. Skulptorius turi sukaukęs didelį fotografijų archyvą, tad pernai išsiuntė nemažai nuotraukų ir M. B. Stankūnienei iš jos apsilankymų Lietuvoje. „Vieną vakarą paskambina man Magdute iš Čikagos, padėkoja už nuotraukas ir sako, kad prie jų trūksta prierašų, kas kur yra, nes visada reikia viską surašyti, kad nepamirštų“, – pasakojo dailininkas.

Marijampolės žurnalistė, kultūros metraštininkė Nijolė Linionienė papasakojo, kad dailininkė visada pastebėdavo ją parodų atidaryme, renginiuose, negailėdavo gerų žo-

džių, o pastarojo apsilankymo metu jos ir daugiau pasidraugo, kai žurnalistė rengė išsamų pokalbį su dailininke. Tada M. B. Stankūnienė pareiškė norą aplankyti jos bičiulius namuose, tad kantriai kopė į daugabučių namų trečią ar penktą aukštus. Daugelis tiki ir nori, kad ji dar apsilankytų gimtinėje.

„Man labai įsiminė Magdutės žodžiai, kad visada labai svarbu yra žmogui padėkoti – tegul ir už kokią smulkmeną, mažą darbelį, pastangas. Kai lankėmės jos namuose Čikagoje, negalėjau atsistebėti, kokie jie prižiūrėti ir tvarkingi, kaip kiekvienas daiktelis turi savo vietą, kokia tvarka net jos spintose. Dar nesutikau kito tokio žmogaus kaip dailininkė ir var-

gu ar jau sutiksiu“, – sakė Marijampolės televizijos žurnalistė Vida Vaškevičienė. O renginio vedėja O. Surdokienė išdavė paslaptį, kad ši žurnalistė kurs televizijos filmą apie dailininkę ir jos mecenatystę – planuojama, kad filmas bus baigtas iki š. m. gegužės pabaigoje minimos Marijampolės miesto šventės.

Jautriai, labai šiltai ir įdomiai kalbėjo lituanistė Valė Klesevičienė – būtent ji su savo vyru, Marijampolės evangelikų-liuteronų parapijos kunigu Vaidu Klesevičium prieš kelerius metus išgijo gimtąją Stankūnų sodybą Oželiuose netoli Šunskų, kuri tada daug metų buvo negyvenama ir labai apleista. Tada ji pirmą kartą susitiko su dailininke ir jos broliu Jonu Stankūnu, ir tas prisiminimas paliko didžiulį įspūdį.

„Žurnalistas Algis Vaškevičius tada įkalbėjo dailininkę sėsti į mašiną ir kartu su mumis nuvažiuoti į Oželius. Dailininkė vaikščiojo savo jaunystės takeliais, troboje ėjo per kambarius ir rodė, kas kur buvo, kur koks baldas stovėjo, kokie žmonės gyveno. Niekada nepamiršau to apsilankymo, nors kai ieškojom pirkti sodybos ir radom, net nežinojom, kad tai Stankūnynė. Iš pat pirmo karto mus su vyru pavergė šitos vietos gamta, aplinka, čia tvyranti kažkokia ypatinga aura“, – pasakojo Rygiškių Jono gimnazijos mokytoja.

Ji neslėpė – per pirmuosius metus pavyko sutvarkyti gyvenamąjį namą, uždengti stogą, sutvarkyti vidų, tačiau dar labai daug darbų laukia. „Nė vieną akimirką nesigailėjome, kad išgijome Stankūnynę, nors daug pažįstamų, pamatę, kokios prastos būklės sodyba, negali atsistebėti mūsų sprendimu. Tačiau aš išvaizduoju, kaip ji atrodys ir žingsnis po žingsnio, giminių ir artimųjų padedami, judame į priekį“, – sakė ji.

Vakaro metu buvo ir daugiau prisiminimų, kuriuos vis paįvairindavo dainos ir romansai, o šių eilučių autorių susirinkusiems pasiūlė apžiūrėti savo darytas dailininkės nuotraukas įvairių jos apsilankymų Lietuvoje metu. Be to, jis pasidalino nauja dailininkės idėja dėti pastangas, kad paramos iš už Atlanto sulauktų ir Zyplių dvaras Šakių rajone. Po to susirinkusieji perėjo į jos vardo galeriją, kur buvo atidaryta dailininkės darbų paroda iš Marijampolės kraštotyros muziejaus fondų. Visi dar bendravo, daug fotografavosi, vartė dailininkės iniciatyva išleistus albumus ir džiaugėsi, kad Lietuva, Sūduvos kraštas turi tokią neeilinę asmenybę, kuri, nors ir būdama toli, širdimi visada yra čia, šalia, su visais.

**Sveikiname
mieląją
Magdaleną –
dailininkę, mecenatę,
Sūduvos ir visos Lietuvos
meno globėją
90-mečio proga.
Mes Jus mylime!**

Jubiliejinio vakaro akimirkos. Folkloro ansamblis „Žvirgždė“ savo romansais nukėlė į prieškarį.

Dėkingi dailininkės M. B. Stankūnienės kraštiečiai susirinko atšvęsti jos garbingo jubiliejaus.

M. B. Stankūnienės jubiliejus paminėtas gimtinėje

ELENA RUPEIKIENĖ

Vilkaviškio krašto gyventojai didžiuojasi, kad jų krašte gimė daugiau kaip tūkstantis žymių asmenybių, kurie savo kūryba, reikšmingais darbais ir veikla pagarsėjo Lietuvoje ir pasaulyje, tuo pačiu jie pagarsino ir Suvalkiją. Tai politikai, visuomenės veikėjai, rašytojai ir poetai, kalbininkai, sportininkai, misionieriai. Meno pasaulyje viena ryškiausių žvaigždžių – dailininkė Magdalena Birutė Stankūnienė, gimusi Vilkaviškio apskrityje, Oželių kaime. Sausio 5-ąją dailininkės gimtasis kraštas paminėjo jos 90-metį. Jubiliejaus proga parengtos jos meno

to palikimu. Nors dailininkė jau daugiau nei 70 metų gyvena toli nuo Lietuvos ir į gimtinę atvažiuoja tik retkarčiais, tačiau ją žino daugelis muziejininkų, bibliotekininkų, įvairių Lietuvos įstaigų darbuotojų, patyrusių jos dėmesį ir dosnumą. Rajono meras Algirdas Neiberka prisiminė susitikimą su dailininke, perdavė Garbės piliečio regalijas, kurias muziejininkai išsiuntė jubiliatei į Čikagą. Minėjime dalyvavę svečiai – Viešosios bibliotekos atstovė G. Vosylienė, Vilkaviškio centrinės ligoninės vyr. gydytojas L. Blažaitis, Vilkaviškio verslo ir turizmo centro direktorė D. Rikliuvienė, jaunimo centro vadovė E. Čepaitė, buvęs muziejaus direktorius A. Žilinskas

pasidžiaugė jubiliatės dėmesingu, prisiminė malonias bendravimo su dailininke akimirkas. Gražiškių gimnazija, iš Klampučių mokyklos perėmusi M. B. Stankūnienės dovanotus paveikslus, toliau tęsia bičiulystę su dailininke. Gimnazijos direktorė G. Launikonienė išreiškė gražiškėlių padėką, moksleivės jubiliatei padovanojo vingrų šoki, kartu parodė, kad dailininkės dovanotus tautinius kostiumus saugo ir naudoja etnokultūros puoselėjimui. Muzikos mokyklos mokytoja Raimonda Kurauskienė su dukra Eimante jubiliatei ir renginio

Šventės akimirka Paežerių dvare

Kęstučio Inkratos nuotraukos

parodos Vilkaviškio viešojoje bibliotekoje, ligoninėje, Gražiškių gimnazijoje. Iškilmingas minėjimas „Darbais vainikuotas gyvenimas“ surengtas Vilkaviškio krašto muziejuje, įsikūrusiame Paežerių dvare, renginį organizavo ir vedė laikinoji direktorė E. Rupeikienė.

Senovės mąstytojas Seneka sakė: „Tiek pasakėčia, tiek gyvenimas vertinamas ne už ilgumą, o už turinį“. Šie žodžiai labai tinka Magdalenai Stankūnienėi, kuri gyvena ilgą ir turiningą gyvenimą. Paežerių dvaro ledainėje susirinkęs nemažas būrys M. B. Stankūnienės bičiulių ir jos talento gerbėjų prisiminė malonų bendravimą su garbiaja kraštiečiu, jos dėmesingumą, rūpestį kultūriniu kraš-

dalyviams dovanotojo savo dainas, pasikaitė prisiminimų ištraukas. M. B. Stankūnienė ir jos šeima priminė muziejininkų parengta paroda, kurią pristatė A. Mickevičienė. Parodoje eksponuojami muziejui dovanoti Stankūnų šeimos baldai, dailės darbai, knygos ir asmeniniai daiktai. Šilti šventės dalyvių prisiminimai, K. Inkratos parengtos skaidrės priartino dailininkę, atrodė, kad ji čia, šalia, paprasta ir artima – „mūsų Magdūtė“, šiltu žvilgsniu ir linksniu išsireiškimu paliečia kiekvieną. Renginio dalyviai džiaugėsi M. B. Stankūnienės mecenatine veikla, paskatinusias kitus žmones remti kultūrinis įstaigas, linkėjo sveikatos, ilgų metų, kad ir ateityje dailininkė džiugintų prasmingais darbais.

Vilkaviškio krašto muziejaus ir dailininkės Magdalenos Birutės Stankūnienės bičiulystė prasidėjo prieš 20 metų ir tęsiasi iki šiol. M. B. Stankūnienė daugybę savo kūrinių dovanotojo įvairiems Lietuvos muziejams, ligoninėms, bibliotekoms, privatiems asmenims, tačiau jos asmeniniai daiktai, gyvenimo kelią liudijantys vertybės saugomos Vilkaviškio krašto muziejuje. Šiame krašto muziejuje ji pirmą kartą apsilankė 1994 m. vasarą, važiuodama iš Kudirkos Naumiesčio,

kur lankė vyro kapą. Pabendravusi su tuometine direktore G. Karaliene, suprato muziejaus reikšmę krašto istorijoje, sunkų muziejininkų darbą kaupiant ir saugant kultūros vertybes. Todėl Vilkaviškio krašto muziejų pasirinko savo palikimo saugotoju. Muziejui ji perdavė per 15 tūkstančių vertingų meno darbų, fotodokumentikos, savo asmeninių daiktų ir šeimos relikvijų, skyrė lėšas ofisinio remontui. Dvidešimt metų besitęsiantis bendradarbiavimas labai naudingas: dailininkės dėka muziejaus rinkiniai praturtėjo vertinga medžiaga, atsilygindami muziejininkai pristato dailininkę plačiajai visuomenei, o dėl to laimi kultūra. Jos kultūrinė veikla pagarsino Vilkaviškio kraštą, kūrybos darbai papuošė daugelį įstaigų. Šitaip dailininkė įgyvendina savo gyvenimo *credo* – dalintis gyvenimo patirtimi ir teikti džiaugsmo spindulius kitiems. Už krašto kultūros puoselėjimą, kultūrinę ir mecenatinę veiklą Magdalenai Birutei Stankūnienėi 1997 m. suteiktas Vilkaviškio rajono Garbės pilietės vardas, 2001 m. dailininkė apdovanota LDK Gedimino ordinu, daugybe Padėkos raštų.

Elena Rupeikienė – Vilkaviškio krašto muziejaus laikinoji direktorė

Dailininkės kūriniai puošia universitetą

Prieš savo jubiliejų dailininkė Magdalena Birutė Stankūnė-Stankūnienė gausiai apdovanojo Mykolo Romerio universitetą (MRU). Jos batikos darbai ir meno kūriniai jau puošia šį antrą pagal dydį universitetą, įsikūrusį Vilniuje. Šeši batikos darbai „Miško pasakos“ motyvais pakabinti universiteto antro aukšto fojė. Tai vieta, kurioje renkasi studentai, universiteto lankytojai ir svečiai.

„Šie batikos darbai atgaivina tokią centrinę vietą universitete, – sakė MRU Estetinio ugdymo centro vedėja Agnė Vilkončiūtė. Pro šią erdvę praeina visi be išimties bendruomenės nariai bent kelis kartus per dieną. Jie kelia nuotaiką, skaidrina pilkas lietuviškos žienos dienas, suteikia optimizmo.“

M. Stankūnienėi universiteto bendruomenės vardu dėkojo MRU rektorius prof. Alvydas Pumputis, pažymėdamas, kad yra dėkingi dailininkei „už kultūrinę sklaidą, estetikos puoselėjimą bei bendruomenės ugdymą per meną.“

MRU bibliotekos patalpose pakabinti 6 spalvingi M. Stankūnienės „Simfonijos pyknės“ darbai. Jais džiaugiasi studentai ir bibliotekos lankytojai. Spalvingų gėlių serija puošia MRU bibliotekos grupinių studijų skaityklas, sukurdamą spalvingą raminančią aplinką besimokantiems studentams.

Bibliotekos direktorės pavaduotoja Nijolė Liatukienė sakė, kad M. Stankūnienės darbai ypatingi ir skleidžia šilumą bei ypatingą skambesį, kuris pasieks kiekvieno širdį.

„Tai mūsų garbingiausia mecenatė, – sakė Liatukienė. – „Mes esame be galo dėkingi dailininkei už suteiktą galimybę kasdien grožėtis menine raiška. Linkime jai neišsenkamo kūrybingumo, sveikatos ir nuoširdžių žmonių greta“, – linkėjo A. Vilkončiūtė.

MRU info ir nuotr.

MRU bibliotekos direktorės pavaduotoja N. Liatukienė ir vyresn. bibliotekininkė A. Klevinskienė su išveivijos dailininkės M. Stankūnės-Stankūnienės bibliotekai dovanotais paveikslais.

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@hotmail.com

MŪSŲ STALUI

Prancūzų virtuvė

Prancūziškas kaimiškas quiche

Quiche Prancūzijoje – bene dažniausiai ant pietų stalo pasitaikantis patiekalas. Naminiai kiaušiniai, cukinijos iš daržo, tešla su naminiu sviestu – neskaniai iškepti tiesiog neįmanoma.

Reikės: lazdelės atšaldyto sviesto, 4–5 šaukštų šalto vandens, 1 1/2 druskos.

Įdarui: 3 kiaušinių, puodelio grietinės, pusės puodelio grietinės, puodelio tarkuoto sūrio, cukinijos, svogūno, daržo žalumynų, druskos, pipirų.

Užminkykite tešlą, paskirstykite ją skardoje, kraštus padarykite aukštesnius.

Cukiniją ir svogūną supjaustykite ir pakepinkite. Kiaušinius suplakite su grietine, grietine, druska ir pipirais. Sukrėskite ant tešlos daržoves, užpilkite kiaušinių plakinį, pabarstykite žalumynų, tarkuoto sūrio, ir kepkite orkaitėje apie 45 minutes 400 °F temperatūroje.

Ilgai kepta kiauliena su žaliuoju padažu

Reikės 6,5 sv kiaulienos mentės.

Marinatu: 5 susmulkintų česnako skiltelių, 2 džiovintų paprikų, 2 šaukštų džiovintų čiobrelių, šaukšto kmynų sėklų, šaukšto maltos saldžiosios paprikos, puodelio rūkytos jūros druskos, 5 citrinų sulčių, puodelio alyvuogių aliejaus.

Padažui: 2 šaukštų petražolių, 2 šaukštų baziliko, 2 šaukštų mėtų, 2 šaukštų grūdėtųjų garstyčių, 5 česnako skiltelių, šaukšto kaparelių, 6 mažų marinuotų agurkėlių, keturių ančiuvų, puodelio raudonojo vyno acto, puodelio aliejaus.

Bulvių garnyru: 12 didelių bulvių, 2 šakelių rozmarinų, 2 šakelių čiobrelių, šaukštelio druskos, šaukštelio saldžiosios paprikos miltelių, 1/2 citrinos sulčių.

Įkaitinkite orkaitę iki 425 °F temperatūros. Aštriu peiliu įpjaukite mėsą keliuose vietose. Dubenyje sumaišykite visus marinatui skirtus produktus, išskyrus citrinų sultis ir aliejų. Nusausinkite mėsą popieriniu rankšluosčiu ir įtrinkite marinatu. Kepkite orkaitėje apie 30 minučių. Išimkite iš orkaitės ir apšlakite citrinų sultimis ir aliejumi.

Sumažinkite orkaitės temperatūrą iki 212 °F ir kepkite mėsą dar 8 valandas, kartais palaistydami aliejumi. Išimkite mėsą iš orkaitės, uždenkite aliuminio folija ir palikite „pailsėti“. Mėsos sulčių neišpilkite.

Žaliajam padažui paruošti sudėkite visus produktus į virtuvės kombainą (food processor) ir sutrinkite iki vientisos masės. Laikykite šaldytuve. Bulves nuskuskite ir perpjaukite pusiau, apvirinkite (10 minučių). Vandeni, kuriame virė bulvės, nupilkite, sudėkite daržoves į kiaurasamtį ir gerai supurtykite. Sumaišykite su kepimo sultimis, žolelėmis, druska ir paprikos milteliais. Pašlakstykite citrinos sultimis ir kepkite, kol gražiai apskrus ir bus minkštos, apie 30 minučių. Mėsa lengvai nersis nuo kaulo, todėl tiesiog išskirstykite ją gabaliukais ir patiekite su bulvėmis ir žaliuoju padažu.

Marinuotas ožkos sūris su sėklų dažiniu

Tai greitas ir paprastas receptas, kurį galite paruošti iš anksto ir laikyti šaldytuve, jei užkluptų ne-

tikėti svečiai. Naudokite kokybišką alyvuogių aliejų ir nebijokite eksperimentuoti su priedais, pavyzdžiui saulėje džiovintais pomidorais ir džiovintomis paprikomis, arba aromatizuotais aliejais.

Reikės: 1 1/2 puodelio minkšto ožkos sūrio, 3 šaukštų maltų citrinpipirų, puodelio tyro alyvuogių aliejaus, 2 skiltelių česnako, 4 šakelių šviežio čiobrelio, vienos citrinos žievelės.

Sėklų dažiniui: 4 šaukštų sezamo sėklų, 2 šaukštų kalendros sėklų, šaukšto kmynų, šaukštelio juodųjų pipirų, šaukštelio druskos, šaukšto pekano, pistacijų arba graikinių riešutų, šaukšto lazdynų riešutų be odelės.

Sėklų dažiniui paruošti sausoje keptuvėje paskrudinkite visus produktus, kol maloniai pakvips. Neperdeginkite. Kavos malūnėlyje arba virtuvės kombaine (food processor) sėklas sutrinkite iki rupumo ir laikykite sandariame indelyje.

Ožkos sūrį supjaustykite gabaliukais ir ronomis suvoliokite į rutuliukus. Sudėkite juos į švarų stiklainį kartu su likusiais kitais priedais ir užpilkite aliejumi. Laikykite šaldytuve.

Patiekite ožkos sūrį su sėklų pagardu (skanaujant jame apvoliokite sūrį) ir mėgstama duona. Prie jų labai tiks mieliniai riestainiai, mielinė pynė ar prancūziškas batonas.

Šiltas mėlynojo sūrio ir krabų pagardas

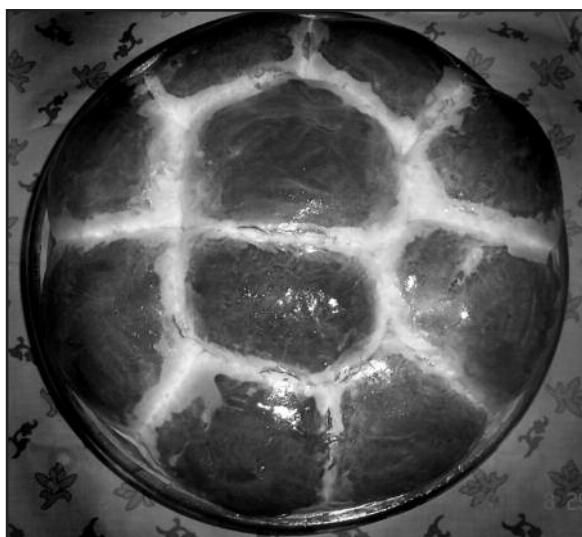
Reikės: puodelio sauso baltos vynu, puodelio grietinės sūrio „Philadelphia“, puodelio smulkintos krabų mėsos, 12 oz mėlynojo pelėsių sūrio, kelių šakelių šviežio čiobrelio, duonos lazdelių patiekti.

Puode pašildykite vyną, kol pradės kilti burbuliukai. Tada sudėkite grietinės sūrį ir kaitinkite iki vientisos masės, nuolat maišydami (mišinys turi nevirti).

Atsargiai įmaišykite krabų mėsą ir mėlynojo pelėsių sūrį, pakaitinkite, kol sūris ištirps. Sudėkite į indą, kuriame patieksite, papuoškite čiobrelio šakelėmis ir patiekite dar šiltą su duonos lazdelėmis.

Pyragas Brioche a la fleur „d'oranger“

Reikės: 3 puodukų persijotų miltų, 2 kiaušinių, 1/3 puodelio smulkaus cukraus, pakelio kepimo mie-

liu, lazdelės sviesto (supjaustyto kubeliais, kambario temperatūros), šaukšto sviesto kepimo formai ištepiti, žiupsnelio druskos, apie 1/2 puodelio drungno pieno, 2 šaukštų apelsinų žiedų vandens, 2 šaukštų drungno vandens mielėms ištirpinti, kiaušinio glajui, saujos mažų cukraus grūdėlių apibarstyti pyragą.

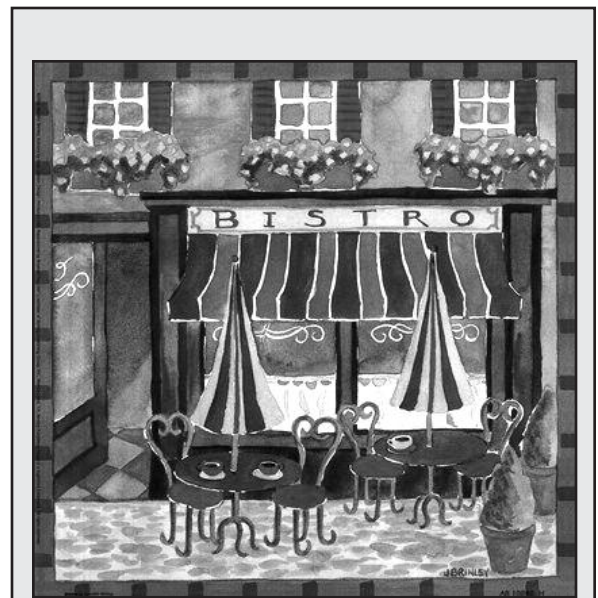
Nedideliame dubenėlyje ištirpinkite mieles su dviem šaukštais vandens. Padėkite į šalį, kol mielės suputos. Dubenyje sumaišykite miltus, druska, cukrų, mieles ir sviestą. Įmuškite kiaušinius, su-

pilkite apelsinų žiedų vandenį ir pieną, gerai išmaišykite dideliu mediniu šaukštu. Minkykite apie dešimt minučių, kol išeis glotnus tešlos kamuolys. Uždenkite dubenį rankšluosčiu ir palikite tešlą iškilti šiltame kambaryje per naktį.

Kitą dieną 1–2 minutes paminkykite tešlą, kad neliktų oro burbuliukų. Skardą ištepkite sviestu ir dėkite į ją tešlą. Uždenkite rankšluosčiu ir vėl palikite iškilti 1–2 valandoms.

Įkaitinkite orkaitę iki 350 °F. Teptuku aptepkite pyrago paviršių plaktu kiaušiniu. Pabarstykite cukraus grūdeliais ir kepkite 30 minučių. Jei viršus pradeda per greitai ruduoti, uždenkite jį kepimo popieriumi.

Pagal „Moters savaitę“

Prancūziškas bistro

Išgirdę žodį „bistro“, turbūt pirmiausia galvojate apie Paryžių, kur kas trečia ketvirta užėigė taip vadinama. Su lauke prisėsti kviečiančiais klasikiniiais mažais staliukais ir kėdutėmis, kur patiekiamas paprastas, bet nepaprastas valgis, kur galima išgerti taurę vynu užkandant prancūziška bagete ir geru sūriu. Jei artimiausiu metu į Paryžių vykti neketinate, galite jį patį ir *bistro* dvasią pasikviesti į svečius.

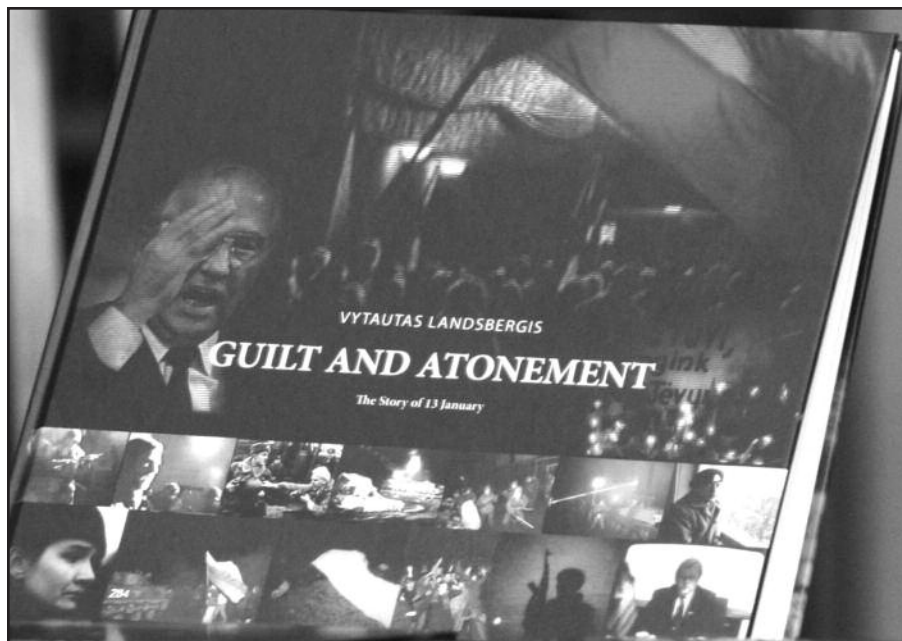
• *Bistro*. Tai laisvo stiliaus ir neformalios aplinkos restoranėlis. Paprastai čia užsisakomas vienas patiekalas arba tik gėrimas. Vakaraus galima klausytis gyvos muzikos. Čia gaminami tradiciniai patiekalai iš vietinių produktų. Tradiciniuose *bistro* dažniausiai šeimininkauja visa šeima.

• Pirmieji *bistro* atsirado Prancūzijoje dar tais laikais, kai keliautojai, užsisakę nakvynę pas paryžiečius, būdavo pavaišinami ir naminiu maistu. Valgis dažname paryžietiškame *bistro* yra paprastas, žemiškas, naminis, dažnai – greitai paruošiamas. Manoma, kad šis pavadinimas kilo rusams okupavus Paryžių, iš rusiško žodžio („greitai“), t. y. „bistro“. Čia taip pat siūloma ir kavos bei vynu, tad kita versija byloja, kad pavadinimą davė aperityvas *Bistrouille*, ruošiamas iš kavos ir šlakelio alkoholio.

• Pirmuosiuose *bistro* valgiaraščių dažnai nebūdavo, vietoj jo ant kreidinės ar paprastos lentos kasdien būdavo užrašoma, ko šiandien galima užsisakyti. Dažniausiai tai – vietinės regioninės virtuvės patiekalai. Valgiai gali skirtis, atsižvelgiant į sezoną. Pavyzdžiui, grybai lėkštėse pasirodo vasaros pabaigoje, o laukinės mėsos patiekalai – rudenį, artėjant žiemai. Kai žiema virsta pavasariu, šlovės valandos sulaukia vėžiagyviai.

• Tai puiki vieta paragauti paprasto, tačiau itin gardaus ir kvapaus maisto. Jauki aplinka, nedidelės kainos ir puikus valgis – nieko keisto, kad šiose geros nuotaikos užkandinėse dažniausiai knibždėte knibžda žmonių, tiek vietinių, tiek turistų.

Pristatyta nauja prof. V. Landsbergio knyga

G. Savickio nuotr.

Sausio 14 d. Parlamento galerijoje pristatyta Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo pirmininko, Nepriklausomybės Akto signataro prof. Vytauto Landsbergio knyga „Guilt and Atonement. The Story of 13 January”. Tai yra 2012 m. išleistos knygos „Kaltė ir atpirkimas. Apie Sausio 13-ąją”,

papildytos nauja informacija, vertimas į anglų kalbą.

„Karinis Lietuvos užpuolimas ir beribis oficialus sovietų melas kaip karo priemonė – tokia buvo Sausio 13-osios tikrovė ir patirtis. Kai matome dabar Rusijos karą prieš Ukrainą, priemonių jungtis yra ta pati, tik mastai baisesni. Bet rusų liaudis tada nesidavė kvailinama ir užstojo Lietuvą, kartu su Rusijos demokratais”, – apie knygos anglų kalba aktualumą kalbėjo prof. V. Landsbergis.

Autorius pateikia dar nepublikuotus ir anksčiau skelbtus dokumentus, atskleidžiančius 1991 m. sausio įvykių Lietuvoje priežastis bei peripetijas. Spaudoje pasirodę Michailo Gorbaciovo slaptieji archyvai, nauji liudijimai, „Wiki-Leaks” dokumentai sudarė galimybę palyginti ir sugretinti naują informaciją apie to meto tragiškus įvykius Lietuvoje.

„Sausio 13-osios byla dar tebevyksta ir byloja apie SSRS agresiją prieš Nepriklausomybę paskelbusią ir kuriančią Lietuvą, apie dalyvius ir nusikaltėlius. Agresija buvo parengta ir vykdoma 1991 m. sausio mėnesį, o naktis iš sausio 12-osios į 13-ąją tapo susirėmimo kulminacija”, – teigia knygos autorius prof. V. Landsbergis.

ELTA

ĮVAIRŪS

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. **Tel. 773-940-5264.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo, galimi pakeitimai. **Tel. 773-615-5235**

■ Moteris ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis, rekomendacijos, vairuoja. **Tel. 312-420-3770.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo arba gali prižiūrėti asmenį savo bute. **Tel. 708-441-9090.**

■ Profesionali, sąžininga moteris, turinti

didelę slaugos darbo patirtį, legali, vairuojanti automobilį, ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu Čikagoje ar jos priemiesčiuose. **Tel. 312-647-3208.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo. Gali pakeisti savaitgaliais. Kartu gali dirbti ir vyras. **Tel. 708-691-6996**

■ Vyras ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu ar pakeitimų. Legalūs dokumentai, vairuoja, patirtis. **Tel. 708-307-4619.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo. Tvarkinga, legalūs dokumentai, vairuoja, skaniai gamina maistą.

Tel. 630-674-1545.

A † A ALDONA BALČIŪNAITĖ ŠULAITIENĖ

Mirė 2015 m. sausio 11 d.

Gyveno Kybartuose, Lietuvoje; Cicero, IL ir La Grange Park, IL Amerikoje, o paskutinius 24-erius metus džiaugėsi gyvenimu St. Petersburg, FL.

Giliame liūdesyje liko: vyras Juozas, dukra Dalia su vyru Edmundu Remiu, sesuo Birutė Majauskienė su šeima Kaune, mirusio brolio a. a. Leono Balčiūno šeima Lietuvoje; švogeris Edvardas Šulaitis su šeima, gyvenantis Cicero, IL bei kiti giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

A. a. Aldona bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse po šv. Mišių, kurios bus aukojamos sausio 17 d., šeštadienį, 10 val. r. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Park, IL.

Šeima pageidauja vietoje gėlių aukas siūsti: Amerikos lietuvių klubui, 4880 46th Avenue North, St., Petersburg, FL 33714.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A GENEI GEČIENEI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jos dukroms AUDRONEI ir LAIMAI, jų šeimoms bei visiems artimiesiems.

Sunny Hills, FL, Lietuvių Bendruomenė

www.draugas.org/mirties.html

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Remkime
Draugo fondą
WWW.
draugofondas.org

<http://draugokalendarius.org>

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Sekmadienį, sausio 18 d. 12 val. p. p.** Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios parapijos salėje bus rodomas filmas apie vienos garsiausių Lietuvos didikų šeimos istoriją – „Radviliada“. Dalyvaus filmo režisierė Ramunė Rakauskaitė.

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje** (2745 W. 44th St., Chicago, IL 60632) sekmadienį, sausio 18 d., 10 val. r. šv. Mišiose švęsime antrąjį eilinių metų sekmadienį ir pradėsime maldos savaitę už visų krikščionių vieningumą. Eucharistijos šventimą atnašaus kunigas Gediminas Keršys. Primename, kad kiekvieną ketvirtadienį 8 val. r. šv. Mišios yra laikomos lietuvių kalba. Po šv. Mišių klausomos išpažin-

ty. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

■ **Sausio 25 d., sekmadienį: 1:15 val. p. p.** Writers Guild Theater Beverly Hills, CA, vyks lietuviško filmo „Lošėjas“ peržiūra. Filmą rodomas 16-ojo kasmetinio skandinavų kino festivalyje (programoje Baltic Film Expo).

■ **Gegužės 2 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, įvyks 52-asis metinis Lietuvių Fondo narių suvažiavimas.** Suvažiavimo metu bus renkamas trečdalis LF Tarybos narių trejų metų kadencijai, t. y. 5 (penki) nariai ir 3 (trys) Kontrolės komisijos nariai vienerių metų kadencijai. Kandidatų į LF Tarybą ir Kontrolės komisiją siūlymai priimami iki vasario 15 d. Daugiau informacijos – www.lietuviufondas.org

Susitikimas su Kauno arkivyskupijos augziliaru J.E. vyskupu Kęstučiu Kėvalu ir Laisvės gynėjų dienos minėjimas New Yorko Apreiškimo parapijoje!

Sausio 18 d. 10 val. r. J. E. vysk. Kęstutis Kėvalas atnašaus šv. Mišias 1991 m. sausio 13 d. žuvusiųjų už Lietuvos laisvę intencija. Kviečiame visus tą dieną ateiti į Apreiškimo bažnyčią ir prisiminti tos dienos tragiškus įvykius bei paprašyti Dievo palaimos Lietuvai ir jos žmonėms. Po pamaldų visi maloniai kviečiami į parapijos salę, kur išgirsite J. E. vysk. Kėvalo kalbą ir turėsite progos pabendrauti ir pasivaikšinti.

Bažnyčios adresas: 259 North 5-th Street, Brooklyn, NY 11211 (kampas Havemeyer Street ir Metropolitan Avenue, prie „L“ ir „G“ traukinių Lorimer Street ir Metropolitan Avenue metro stoties.

Siūlykite kandidatus Švietimo premijai gauti

JAV LB Švietimo taryba ruošiasi skirti 2014–2015 „Švietimo premiją“ švietėjui, kuris ilgus metus dirbo švietimo darbą JAV lituanistinėse mokyklose. Kviečiame lietuvių visuomenę siūlyti kandidatus iš šiuo metu JAV gyvenančių lituanistinių mokytojų, kurie pasižymėjo lietuviško švietimo srityje, vadovėlių bei knygų leidime bei redagavime, programos ir gairių tobulinime, ar ilgus metus dirbo ar tebedirba mokytojo-vedėjo darbą lituanistinėse mokyklose.

Pasiūlymus siųsti iki 2015 m. sausio 31 d. adresu:

Lithuanian Educational Council,

170 Query St.,

New Bedford, MA, 02745

arba el. paštu: donavickas95@hotmail.com

pažymint, kad siūlytė kandidatą švietimo premijai. Prašome prie pasiūlymo pridėti paaiškinimą, kodėl siūlytė.

Vertinimo komisija – JAV LB Švietimo taryba, kurios pirmininkė yra Daiva Navickienė.

2013–2014 m. Švietimo premija buvo įteikta Faustui Stroliai. Kiti laureatai yra buvę Amanda Muliolienė, Marytė Newsom, Nekalto Prasidėjimo Seserų kongregacija, Jūratė Dovilienė, Audronė Elvikienė, Dalilė Polikaitienė, Regina Kučienė, Danutė Bindokienė, Bronius Krokys, Vida Bučmienė, Jonas Kavaliūnas, Julius Širka, Stasė Petersonienė ir Elena Ruzgienė.

Švietimo premijos mecenatas yra Lietuvių Fondas.

JAV LB Švietimo tarybos pranešimas

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

DRAUGAS • 773-585-9500

Namams pirkti paskolas
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Generaliniame konsulate Čikagoje paminėta Sausio 13-oji

Minint Sausio 13-ąją – Laisvės gynėjų dieną – generalinio konsulato Čikagoje priimamajame ir visuose darbuotojų kabinetuose degė atminimo žvakutės, vidurdienį trumpam stabtelėta, susimąstyta apie milžinišką auką, kuri paaukota vardan to, kad visi mes šiandien būtume laisvi, kad patys kurtume savo Valstybės ateitį. Žuvusiųjų atminimas pagerbtas tylos minute.

Šiais metais prisijungdami prie akcijos „Neužmirštuolė“, konsulato darbuotojai vėl atlapuose segėjo neužmirštuolės žiedus bei dalino juos konsulate apsilankiusiems tautiečiams.

Primename, jog Laisvės gynėjų dienos minėjimo renginys vyks sausio 18 d., sekmadienį, 11:30 val. r. lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės bažnyčioje (5129 Wolf Rd. Western Springs, IL 60558). Minėjimas prasidės žuvusiųjų už Lietuvos laisvę atminimui skirtomis pamaldomis, po jų LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas skaitys pranešimą „Sausio 13-osios prasmė prieš 25-erius metus ir šiandien“ ir vyks smuikininkės Barbaros Valiukevičiūtės koncertas.

Maloniai kviečiame kartu prisiminti ir pagerbti gynusius Lietuvos laisvę, tarp jų ir 1991 m. sausio 13 d. bei 1923 m. sausio 10–15 d. Klaipėdos sukilimo aukas. Po minėjimo programos bus vaišės ir pabendravimas.

LR generalinio konsulato Čikagoje info ir nuotr.

Laisvės gynėjų atminimas New Yorke paminėtas koncertu

Iš k.: ambasadore R. Murmokaitė, D. Dėdinskaitė, G. Pyšniak ir LR generalinis konsulas J. Pranevicius

Sausio 13 d. Lietuvos Respublikos generaliniame konsulate New Yorke minint Laisvės gynėjų dieną vyko violončelininko Gleb Pyšniak ir smuikininkės Dalios Dėdinskaitės koncertas. Susirinkusiuosius sveikino Lietuvos generalinis konsulas Julius Pranevičius. „Šiandien minime ypatingai svarbią mūsų tautai dieną, kai prisimename kokią neįkainojamą vertybę turime – Laisvę. Tik drąsių mūsų tautiečių dėka tokie talentingi muzikantai kaip G. Pyšniak ir D. Dėdinskaitė gali dalintis savo talentu užsienyje, laisvai keliauti, studijuoti ir koncertuoti kitose valstybėse“, – sakė jis. Renginyje taip pat dalyvavo Lietuvos nuolatinė atstovė prie Jungtinių Tautų ambasadore Raimonda Murmokaitė.

G. Pyšniak yra vienas ryškiausių savo kartos violončelininkų Baltijos šalyse. Būdamas keturiolikos debiutavo su Lietuvos kameriniu orkestru, dirguojant maestro Sauliui Sondeckiui. G. Pyšniak yra surengęs rečitalių prestižinėse pasaulio šalių koncertų salėse. 2005 m. jam suteikta monsinjoro Kazimiero Vasiliausko fondo premija. 2008 m. G. Pyšniak Lietuvos muzikos ir teatro akademijos styginių instrumentų katedros konkurse laimėjo I-ąją vietą.

D. Dėdinskaitė – viena žymiausių jaunosios kartos Lietuvos smuikininkių. 2010-aisiais ji nugalėjo prestižiniame Tarptautiniame smuikininkų konkurse Vokietijoje „Voline in Dresden“, po kurio buvo pakviesta atlikti L. van Beethoven smuiko koncertą viename žymiausių pasaulio festivalių „Dresdner Musikfestspiele 2012“. D. Dėdinskaitė koncertavo daugelyje Europos valstybių, JAV bei Naujojoje Zelandijoje

LR generalinio konsulato New Yorke info ir nuotr.